

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"

Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FE-
DERATION OF AMERICA
[Incorporated April 28, 1908.]
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LIETUVIŠKAS SAVAITRAŠTIS
"KOVA"
Išleina kas Pėtnyčia Leldžia
LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SA-
JUNGA AMERIKOJE
Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908.
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 39.

Philadelphia, Pa., 30 d. Rugsejo (September), 1910 m.

Metas VI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA

TURINYS.

ĮVAIRŪS STRAIPSNIAI.

J.B. S.	Tarptautinis Socialistų kongresas.....	469
P.Kovas	Socijaldemokratų mokslo pamatai.....	470
J.B.S.	Kooperacija ir Socijalizmas.....	471
V.K.	Ar kada atbus Rusija?.....	472
Margeris	Nuolatinė kariumenė stabdo dvasišką ir tt.....	473
BELETRISTIKA ir POEZIJA.		
Rėda	Ji mylėjo.....	474
LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.....		
Krūmas	VIII rajono reikaluose.....	475
Mikolaitis	Dėlei VI Susivažiavimo.....	477
Mokiny	Valparaiso Mokykla.....	477
KORESPONDENCIJOS.....		
SAJUNGOS REIKALAI.....		
		478

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor

J. GRINIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES
in all parts of the World

PRENUMERATA
visose dalyse sviet

One year	\$2.00	Vienems metams	\$2.00
Six months	1.00	Šešioms mėnesiams	1.00
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50

ADVERTISEMENT RATES ON APPLICATION.

APGARŠINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

Telefonas, Keystone, Main 2958.

TIK ANT TRUMPO LAIKO PROGA.

Gauti vieną dolerį knygomis!

Kiekviens, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiu prikals, prisijunčiant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: t. y. "KOVA", "LIETUVA", "VIENYBĖ LIET." ar "LAISVAJA MINTI" per istius metus; taip pat gaus dovaną garšią knygą "BALTRAMIEJAUS NAKTI", versta iš prancūzų kalbos, kurios kaina 75c. Ir dar "GRAMATIKA" (MOKYTOJŲ) iš kurios išmokė angliską KALBĄ taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščiu prenumerata metams vistiek 2 dol. kaustuoj, jei užsirašyt iš rėdytės, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingą knygą. Kaip tik prisijus 2 dol. už naują skaitytoją, tuojuo viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos, kada užsirašys. Duoda dovaną, kad laikraščiu skaitytojui daugintojai ir lietuvių, kaip ir sovietiškių turėtų gramatiką, išmokyti angliską kalbą.

JOHN NAUJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N.Y.

THE JUNGLE „Raisla“ dar galima gauti, prisijunčiant VIENĄ DOLERI.

Pranešimas.

Šiuomi pranešame, jog jau sulaukėme ir 6-tą No. «Visuomenės». Prekė 25c. Kartu NN. 1-2 3-4-5 ir -6as, tik už 1.00. Kurie norite tą naują pirmievišką laikraštį skaityti, prisijuskit krasos ženkleliais užmokestį «Kovos» Administracijai, o touj bus jums prisiųsta.

Podraug pranešu, jog Visuomenės pakoliak nevisi numeriai išsiparduoda, todėl da galite gaut nuo 1-mo nr. Jeigu draugai taip mažai reikalaus ir ant toliaus, tad būsiu priverstas «Visuomenės» išleistuvei pranešti, idant daugiau nesiuuntinėtų, nes nenoriu, idant S-ga perdaug įsiskolytų «V-s» leidėjams. Jeigu draugai norite tą pirmievišką laikraštį paremt, tad jūsų pareiga daugiau rūpintis jo platinimu.

Adresuokite sekanciai:

«KOVA»

1815 E. Moyamensing Ave.,

Philadelphia, Pa

Škaudėjimas dantų, nugaros, persišaldymas ir reumatizmas yra įkirus. Niekas nuo to taip negelbsti, kaip viso svieto pripažintas **Anchor Pain Expelleris**. Jis gerai sutaisytas, kad grei galėtų išgydyti ligą. Kaina 25 ir 50 centų.

Kiekvienam Sajungos draugui reikalingi.

Grazus prie laikrodėlio socijalistiskas retezelis su globu, broliškai sveikinandios dvi rankos arba su svyturim ir socijalistisku parašu. Preke už vieną 25c.

Socijalistiskai ženkleliai visokiu gatunku; paprastai—preke 5c, paauksuoti—25c; daugiau imantiems nuleidžiamas nuosimtis. Reikalaudami sluskit pinigūs krasos ženkleliais arba Money Orderiu. «Kovos» Administracija.

TURKEY RED

CIGARETTES

padarytos iš gryniausio
Turkijos tabako ir turi
puikų skonį, kurį rasite
tik tai cigaretuose koge-
riausio skyriaus.

Pirkite pakeli šiandiena

Pabandykite vieną pakelį ir
jūs nenorėsite kitokių. Su-
vienytų Valstijų prezidentas
negali rukyti geresnių, kaip
Turkey Red Cigarettes.

Parduodama visose pardavyklose

A. Anargyros korporacija, kurią valdo
The American Tobacco Co.

10 FOR 10¢

PELNIŠ

avaitė. "RANK-
sargybos, rupinas
riuose kraštuose.
straipsniai, apy-
sniejele Europos
\$1,50 pusei me
usti šiuo adresu:

Bank, Bellshill
COTLAND
už 2c.

eatnaujinta, mal-
inimui idant nesu

administracija.

RAI
RAI
RAI

rai kurie budamė
erviški, sunaikinti
duoti priimoma
iš tuo knygu.
a, kaip jie igauna
ne tame padeime.
oje kalboje teip
, arba syfilli,
melma, Abel-
gyvybes sky-
us, Rheuma-
ylyva, Kepenu,
li but galiutina
ir slapta, su ma-

lą sveikata, spēkas
Ji ira krautuve li-
kurios vyras turi
cedami už prastus,
aitisti šitą knygą Ji
let galiutina isgy-
na VYSAI DYKAL
ie sava varda, pa-
k ji mums šendena.

s knygos.
na.

CHICAGO.
pasiulimul dykal
us išsiustumet man

„KOVOS“ Agentai.

- J. RUDMINAS
Kazuno Aptiekoj, Shenandoah, Pa
- J. VISOCKIS
8139 Vincunas Road, Chicago, Ill
- FR. GOLUBICKI
Box 172, Melrose Park, Ill
- J. MATJOŠAITIS
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- G. A. PUPAUSKY & CO.
2342 S. Leavitt St., Chicago, Ill.
- MATT SENKUS
46 Knox St., Lewiston, Me.
- A. M. RUKAS
72 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.
- J. ŠUKIS
70 W. 25th St., Chicago, Ill.
- J. PETRIKIS
1514 Ross Ave., Scranton, Pa
- J. M. ŠIMKUS
4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.
- A. A. REKLAITIS
234 Wayne St., Jersey City, N. J.
- SIMON KARALIUS
342 Lenox St., Norwood, Mass.
- P. A. JETULEVIČIUS.
Box 206 Lawrence, Mass.
- V. STRIGAS.
3207 Salmon St., Philada, Pa.
- F. STASIUKELIS.
Box 1588, Fitchburg, Mass.
- J. A. TILINDIS.
1115 Exchange av. E. St. Louis, Ill.
- M. GELGOTA.
1212 Buttonwood Philad, Pa.
- K. ARMINAS.
Box 7 Willamston, Pa.
- J. ZALANSKAS.
11 Charter, St Exeter, N. H
- A. KALAŠKY
Box 1306, Renton, Wash.
- A. UNGURAITIS.
120 Grand, St. Brooklyn, N. Y.
- A. KAZEKEVIČIUS.
PO. BOX 60, Edwards Ind.
- J. BINDOKAITIS.
71 Henry St. Rochester, N. Y.
- M. K. ŽVINGILAS.
18 Foley st. Bristol, Conn
- ONA PETRAUSKIŪĖ,
keliaujantis agentas:
1020 Butler St. Easton, Pa.
- V. K. RAČKAUSKAS
1401 N. Main Ave. Scranton, Pa.
- P. GLAVECKAS
635 W. Lombard St., Baltimore,
- J. KALAKAUSKAS
55½ Green St., Worcester, Mass.
- J. J. VAITKEVIČIUS
227 Chapel, St, New Haven, Conn.

NAUJAS ISZRADIMAS
Sustiprinami ir Užlākymai PLAUKU.

A norite užlākyti plaukus ant galvos?
slenka plaukai?
galva plika?
ant veido yra papuškai?
norite gaut rodą, kaip išgydyti ligas?
Jeigu plaukai slenka ir randasi
Pleškenų tai yra ženklai, kad galva peilike
plika už kelių mėnesių jeigu nesigydysi. Jeigu
norite galite ats. sukkti per laisną, o bus išsių-
sta Dykal visi aprasymai nuo ko plaukai slen-
ka ir pleškenų atsiradimas, gyduoles nesfan-
čiame panevali ir C. O. D. nebljokite parašyti
laiską, nes už rodą nekastos nė cento. Tur-
ime apie pusę milijono padėkavonių nuo žmo-
nių visokių tautyčių. Rašyk pas:
Drs. Brundza Co. Brdway & S. 8th st,
Brooklyn, N. Y.

DR. RICHTER'S
"PAIN-
EXPELLER"

Prie išsisukimo, Su-
durdimo, Perimtu
muskulu, Skausmu
Romatizmo, Neural-
gijos ir panašiu kan-
kiu niekas taip greit
nepamažina, kaip
sutepimas su
Pain Expeleru
Evanama 10000 ap-
tikos 25 ir 50c.
F. Ad. Richter & Co
215 PEARL ST.
NEW YORK
Tėmykit
ant Ankero
ženklą ap-
saugojimo.

Gerai dantys yra neatbutinai reikalingi gera
sveikatai, todėl nueik pas dentistą
Dr. J. I. Halpern
868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.
Jis sutvarkys tavo dantis už žema
preke. Traukia dantis be skausmo, in-
deda naujus. Kalba lenkiškai.
Valandos: Dienomis 9 iki 5 vak.
Nedėliomis 9 iki 1 vak.

Darbo Biuras.
Vyrėjai, vyras tarnaut prie
seno gentlemano, merginos prie
namų darbo, jaunas namų pri-
žiūrėtojas gali gaut vietą ir da-
sidirbti iki gerai algai.
Neimame nieko, kol neįstato-
me į darbą.
Kreipkities šiuo antrašu:
German Employment
1312 Filbert st. Philadelphia, Pa.

Thomas I. Morgan
ADVOKATAS—SOCIJALISTAS
(Kandidatas ant pavieto teledario)
Veda kriminališkas ir civiliškas bylas;
parūpina patentus, peržiūri savačių
popieras, abstraktus, dees' ir tt. Ži-
nomas lietuviškai visuomenel kaipo
sąžiniškas ir geras advokatas.
79 Dearborn str,
Unity Bldg. 328-330
1613 S. Halsted str.,
Chicago, ILL.

DIDYSIS GYDYTOJAS NEW YORKO,
Ferdinand Hartmann

PRANESZA NESVEIKIEMS VY-
RAMS IR MOTERIMS SAKYDAMS:
nereikia ilgiau sirgti ir vargytis ligoms,
nes aš Jus išgydysiu; todėl, kad aš per 20
metų tyrinėjas medicinos mokslą ir gyduo-
les, už tai žinau, kurios geriausia gydo
sergančio žmogaus kurna, per tai su geria-
sia pasekū New Yorke išgydžiau daugiau
žmonių, negu koks kitas daktaras teip-
pat plačioje pasaulėje. Aš išgydžiau tokias
ligas, kurių jau nieks neįstengė pagelbėti
ir kiti daktarai buvo pripažinę už neišgy-
domas;--- per ką turiu daugybės padėkavo-
nių ir už moksliškus darbus už tai, kad
aš pramaniau jog:

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.
Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali
išgydyti ligas, nes blogas kraujas, pradžia visokių ligų
Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiek-
vienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos,
ką kiti daktarai neįstengė.
P a s a r g a : aš nesu institutas, nesidengiu numirusio kito daktaro vardu,
ne humbukas, ne nigeris šundaktaris, --- bet **TIKRAS DAKTARAS ME-**
DICINOS ir sergantį, kurį apsimu tai ir išgydau.
SKAITYK ŠTAI KĄ IŠGYDYTI RAŠO:

Tegul bus pagarbintas Jezus Kristus.
Daktaras Hartmanas, esu neišpasakytai dekingas,
už išgydyma mane nuo ligos abelno nupuolimo ant sveikatos-
nusilpnėjimo, ką gavau tą liga per saužagiavima.
M. ANDRUŠENKAS.
Clairmont, Cal.

New York, 5 Geg., 1910.
Aš žemiu pasirašęs, širdingai dėkavoju Dr. Ferd. Hartmanui, už
išgydymą nuo ligos, kuri kankino maną per 3 metus, skaudėjimas
vid. rinose, pagedusių nervų ir kraujo; kas labai mane privargino.
Nors kiti neįstengė išgydyti, bet, kad Dr. Hartmanas patalkė, greit-
tai ir pamatė išgydyti, tad pripažystu, kad esi geras daktaras
New Yorke.
Pilnas guodonės **FR. LEVAČEKS,**
544 W. 50 St., New York, N. Y.

Teisybe pati uz save kalba. Geresniu darody-
mu negalim reikalaut.
Kad sergi pats arba tavo pažįstamas bei sesuo arba brolis, jei
negali ateiti nėra skirtimo kaip toli gyvenate, parašyk apie liga
lietuviškai, aš duosiu rodą ir
IŠGYDYSIU:
Sk audėjimą sanarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir nedirbimą vidurių
Galvos skausmą, širdies ir plaučių ligas, snnkau kvėpavimo, slogų ir nusilp-
nėjusius vyrus, dyspepsijos, nervų ligos, taipgi nuo jaunystės klaidų, įgau-
tų nesveikumo, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, visokių užsikrečiamų slaptų-
lig . Teip-pat MOTERŪ: skausmingų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gum-
bo ligų; neatbokit' kad kiti daktarai Jams nepagelbėjo, aš kad apsiimu, tai
ir išgydysiu šviežias ir užsisenėjusias visokias ligas. Geriau, kad iš karto
pas mane atsišauktumėt, pirmiau negu kur kitur. Rašyk kaip moki ir kaip
jauti nesveikumus savyje, aš suprasiu, ištersiu, kad reikės pritaikysiu gy-
duoles, kurios yra naujausio išradimo o apturėsi sveikatą. Aprašant ligą,
klausiant rodos visada adresuoti ant mano vardo taip:

Dr. Ferdinand Hartmann,
218 East 14-th St. New York, N. Y.
Ofiso val. nuo 11 iš ryto iki, 5 val. po piet. Nedėlioms nuo 10 iki 1 po piet.

„KOVOS“ administracija knygu kata-
logus išsiunčia dovanai. Reikalaukite.

TARPTAUTINIS SOCIJALISTŲ KONGRESAS.

ISŲ ŠALIŲ SUVIENYTŲ DARBININKŲ tarptautinis kongresas arba parlamentas, kuris atsidarė rugpjūčio 28 dieną ir tęsiasi kelią dienų Kopenhagos mieste parodė visai žmonijai, kaip viso pasaulio susipratę proletariai veikia ir ko žmonijai reikalauja, ką neša ir ką tveria.

Kadangi darbai to kongreso yra platūs, negalima čia jų vien ištraukose paminėti, nes viskas, apie ką tik buvo diskutuota, kas tik buvo aptalabama, svarstoma ir išrišama, yra taip svarbu visam pasauliui, kad nieko apleisti, nieką užmaršoj palikti negalima. Todėl visą to kongreso atskaitą bent dalimis patalpysime «Kovos» numeriuose. Čia tik noriu pasakyti apie tokio tarptautinio socialistų kongreso svarbą, kokį jis turi viso pasaulio žmonijai.

Ko neįstengia padaryti, kad ir bendromis savo įiegomis, valstybės, tą daro suvienytas pasaulio proletarijatas. Pavyzdžiui, prašalinimas naikinančių tautų tautų masyvinių besiudymų, arba kitaip sakant karių, ir panaikinimas militarizmo, kas kaip žinoma yra didžiausia žmonijos liga, tečiaus valstybės be jos šiandieniniame surėdyme gyvuoti negali. Tą pripažįsta ir kai kurie socialistai, tečiaus socialistišką tarptautiją pasmerkia tokias pažiūras ir reikalauja griežčiausios kovos priešais kares ir militarizmą visose šalyse.

Anglijos socialdemokratų partijos atstovas Hynsman'as šiaime klausime išreiškė savo pažvalgas, būtent nors ir tiki jis į tarptautišką proletarijato solidariskumą, tečiaus šių dienų laiku dar neskaito to solidariskumo taip galingu faktorium, kuris galėtų sustabdyti valstybių kėsinimus kelti kares, kadangi tik ateityje proletarijatas galės tapti ta politiška galybe, kuri galės spręsti valstybių konfliktus. Jo nuomone Anglijai grėsiant pavojui iš Vokietijos pusės, Anglija negalinti pasilikti neapsiginklavusi ir jis, nors socialistas savo tėvynės viliu pasilikti negali, priverstas yra balsuoti už valdžios projektus apsiginklavimo, kad apsiginti nuo Vokietijos užpuolimo.

Ištikrųjų, jeigu socialistai kitose šalyse panašiai manytų, tai tarptautiškas proletarijato solidariskumas nieko daugiau, kaip tik tuščią frazą reikštų, o socialistiškos partijos liktų ramsčiais militarizmo ir karių, sykiu prisidėdamos prie krovimo ant visuomenės sprando nepakeliamų naštu mokesčių, skiriamų užlaikymui armijų dykduonijai ir budavojimui, be naudos milijonus prariančių, laivynų. Socialistiškos partijos gangreit gal virstų tais ramsčiais valdžių ir kapitalistų, jeigu jos gyvuotų savistoviai ir nebūtų kontroliuojamos tarptautiškojo socialistų parlamento.

Hynsmans nuomonė, nors ir socialistų tarptautinio kongreso tapo pasmerkta, kaip nesutinkanti su tarptautinio socializmo principais, tečiaus ji atkreipė kongreso atydą ir į kitų valstybių socialistišką partijas. Hynsmans nuomonė klaidinga, nes socialdemokratija jau šiandien yra taip galinga, kad su ja turi rokuoti valstybės ir šiandien jau socialdemokratijos pasmerkimas karių, valstybės neleidžia jās pradėti. Tečiaus jo nuomonė sukėlė diskusijas, kuriose pasirodė, kad ir Vokietijos socialdemokratų partija nedaug kovoja prieš savo valdžios projektus ginklavimosi. Todėl tarptautinis socialistų kongresas reikalauja nuo visų šalių socialistiškų partijų kuogriežčiausios kovos priešais militarizmą ir ginklavimąsi.

Antras svarbus klausimas, kuriuos tarptautinis socialistų kongresas išrišo, — tai čekų socialistų seperatizmas, ardantis vienybę Austrijos proletarijato. Čekai dėl savo nacionalizmo nesutinka su vokiečiais socialistais. Tas klausimas Austrijoje turi labai didelę svarbą. Kongresas pasmerkė čekų socialistų šovinizmą ir nurodė jiems jų socialistišką priedermės, kurias turi pildyti, jeigu nenori būti išskirtais iš socialistiškos tarptautijos, kuri

tik tegali užtikrinti tautoms autonomiją ir laisvę.

Lenkų Socialistų partijos įnešimas priešais mirties bausmę taipgi nepasiklo be pasekmių. Kongresas nutarė surengti visų šalių parlamentuose manifestacija, pasmerkiančią Rusijos, Meksikos ir Ispanijos valdžias už žudymą laisvės karžygių.

☛ Gavosi taipgi papeikimas ir kai-kurlems Amerikos socialistams, reikalaujantiems uždarymo durų ateiviams iš Azijos. Japonijos socialistų partijos atstovas drg. Katayamas kreipėsi į tarptautinį socialistų kongresą su atsišaukimu, reikalaujančiu, kad kongresas pasmergtų Amerikos socialistų taktiką, nesutinkančią su tarptautinio socializmo principais, kadangi Japonijos darbininkų išveistė į Ameriką yra būtinybe, o uždarymas durų Japonijos ateiviams gali tik priversti prie karės Japonijos su Jungtinėmis Valstybėmis. Socialistų pareiga yra reikalauti laisvos ateivystės visų tautų bei rasų darbininkams. Apart to Jungt. Valstybių valdžia mananti uždaryti duris taipgi ir ateiviams iš Europos. Uždarymas durų ateivystei gali valandiniai pagerinti Amerikos darbininkų būvį, bet tas tik būtų laikinai, o pasekmės būtų labai blogos, nekalbant, kad pačių Amerikos darbininkų alginę vergiją pailgintų. Kongresas rado reikalingu, idant socialistai visose šalyse kovotų prieš išvežimą ir įvežimą streiklauzių, bet darbininkų, kurių kapitalistai nesiperka savo vergijon, emigracijos socialistai negali varžyti, vien kovoti už pilną emigracijos laisvę.

Tai keli pavyzdžiai, kaip socialistiška tarptautija šiandien valdo tautas ir veda žmoniją prie bendro veikimo visų tautų gerovei. Patalsydamas partijų klaidas ir nukrypimus, tarptautinis socialistų kongresas vėl patvirtino mūsų seną obalsį: «Visų šalių darbininkai vienykitės, nes jūs per tat nieko nepralaimėsite, tik retėžius, o jums liko pasaulis budavoti». Ir tas obalsis šiandien apima milijonines darbininkų minias visame vasulyje, apima kur-kas daugiau šalių, kur-kas daugiau tautų, negu pirma.

Šitasai kongresas, beabejo, tarptautiškame socialistų judėjime padarė didelį žingsnį pirmyn. Jame ar jo darbuose matome daug vinijančios galybės, daug doriškos spėkos, kuria remiasi viso pasaulio proletarijatas.

Ištikrųjų verta buvo išgirsti nors kantatą, atgiedotą atidarant šį kongresą. Kantata giedota danų kalboje, parašyta draugo A. C. Meyero, sukomponuota drg. Hemmo, kuris pats chorą dirigavo. Kantatos melodijoje skamba charakteristiškos įvairių tautų melodijos: štai skamba rimti anglų psalmi, štai perkuniški trenksimai «Marselietės», štai austrijokų «Darbo Giesmė», štai «Varšavietė», o galų-gale sintetiškai «Tarptautinės» akordai. Čia mellės, čia brolystės jausmai mielai kutena kiekvieną širdį, čia Rusijos socialdemokratų atstovai draugiškai spaudžia rankas lenkų partijos atstovams, čia anglas su vokiečiu broliai, čia džiaugsmas, paguodė, draugiškumas. Kalbose skamba rimtumas ir gili žinysta, kas žmonijai yra reikalinga ir kas jai kenkia. Jokiam valstybiniame parlamente, jokiam valstybių didžiūnų suvažiavime nesutinkame to, ką matome, girdime ir jaučiame tarptautiniame darbo žmonių suvažiavime. Ir čia tik matosi žmonijos spėka, čia matosi jos galybė ir čia prasišypso žmonijos ateities laimė. Ir ištikrųjų galima tarti, kad tamsa liko užpakalyje, prieš mums šviečia skai-sti ateities saulė.

Žiūrinti tą tarptautinį darbininkų parlamentą, kuriame veikia 900 atstovų, atstovaujančių visų penkių žemės skritulio kontinentų proletarijatą, galime su pasididžiavimu, vilčia ir tikėjimu skelbti: «Mums priklauso pasaulis, mums priklauso žmonijos ateitis!»

Dr Rucker, užimęs Milvaukės miesto valdyboj urėdą, įtariamą sužagintoju tarnaitės, atsisakė nuo vietos, kad nekompromituoti socialistiškos valdybos. Mat pažino socialistus, kad tai ne republikona bei demokratai, kurių tarpe didesni kriminalistai gal užiminėti viešas vietas. Socialistai dorą kitaip gina.

nn

EIKIEMS VYSAKYDAMS:

vargytis ligoms, kad aš per 20 mokslą ir gydytojų geriausia gydytoja per tai su geriausia gydytoja daugiau daktaras teip išgydžiau tokias eistengė pagelbėti ripažinę už nelgytugybės padėkavarbus už tal, kad

R GYVASTIES.

ros ir negali visokių ligų kytos prie kiek išgydžiau ir tuos,

kito daktaro vardu, DAKTARAS M.

AŠO:

špasakytal dėkingas uolimo ant sveikatos agiavima.

mont, Cal.

iz
as
01
02

resniu daro-ut.

suo arba broli, jai, parašyk apie ligą

ty ir nedirbim vienu-epavimo, slogų ir naujo jaunystės klaidų, jū-kių užsikrečiamų nasy-1, baltųjų tekėjimo, gū-0ejo, aš kad apsiimu, tal-1s. Geriau, kad iš karo-1 Rašyk kaip moki ir kaip ad reikės pritaikyti p-sveikata. Aprašant lyp-1p:

ann,

w York, N. Y. lioms nuo 10 iki 1 po

ija knygu kata- Reikalaukite.

SOCIJALDEMOKRATU MOKSLO PAMATAI.

Išaiškinimas įžengiamosios
Erfurto programos dalies.

Parašė K. KAUTSKY.

Iš vokiečių kalbos vertė P. KOVAS

(Tąsa.)

Retai kuriam jų pavyksta pasiekti gerovę, didžiama gi kenčia vargą ir skurdą, kurie juo labiausiai slėgia šituos visuomenės sluoksnius, kad patsai gyvenimas stato jiems didesnius reikalavimus.

Kaip proletarai, taip ir ūkininkai, smulkioji buržuazija ir «apšviestuliai» stovi šalyje nuo visų žėrinčiųjų dartinio išdirbimo gėrybių; jas laiko aprėpę vieni tikantai kapitalistai ir dvarininkai, kurie paglemžė visas visuomenės išdirbimo priemones. Tikantai pavertus pastarąsias visuomenės nuosavybe, galės tomis gėrybėmis naudotis visi. Ta nauda, kurią turi ūkininkas arba smulkusis miestelėnas iš savo nuosavybės tolyn darosi vis mažesne, palyginus su taja nauda, kurią jam žada panaikinimas privatiškosios išdirbimo priemonių nuosavybės.

Jeigu dar primisime, kad ir giminybės ryšiai tarpe proletarijato iš vienos pusės ir ūkininkų bei smulkiosios buržuazijos — iš kitos, tolyn darosi vis artimesni, kadangi tolyn vis tankiausiai prisieina ūkininkų ir miestelėnų sūnams ir dukterims tapti samdininkais, tai lengva bus suprasti, kodėl proletarijato idėjos vis plačiau ir plačiau sklaidžiasi po visus žemesniuosius visuomenės sluoksnius, ir kodėl jie vis didesniais ir didesniais būriais traukia po kovojančio proletarijato vėliava.

Darbininkų klesa kovoja ne vien tikantai už savo reikalus. Kaip žemiausioji ir labiausiai prispausta ir išnaudojama klesa, ji turi kentėti nuo kiekvieno išnaudojimo ir prispaudos, net tokio, kuris nėra tiesiog prieš ją atkreiptas; todėl kiekvienas išnaudotojas ir prispaudėjas yra jai lygiai neapkenčiamas, todėl ji su lygiu pasišventimu kovoja prieš išnaudojimą ir prispaudimą valdininkų ir proto darbininkų (inteligentų), ūkininkų ir miestelėnų, kaip ir prieš savo išnaudojimą.

Matant visa tai: augimą proletarijato galybės ir iškėmės į artimesnias klesas, iš kitos pusės — mažinimąsi turtingųjų skaitliaus, pajiegos ir iškėmės, — nebegalima daugiausiai abejoti apie kovos rezultatą (pasekmę). Išties, gudresnės viešpataujančiųjų klesų galvos jau numano gerai, kad proletarijatas kuomet—nors paluosuos jasias nuo viešpatavimo pareigų.

Žinomas daiktas, jie tikisi ir nori, kad toji valanda būtų kuotolimiausioje ateityje. Tačiau ji yra, rasit, daug arčiau, negu didžiūmai rodos.

Negalima išpėti, kokie netikėti atsitikimai pagreitįs arba nustums tolyn tos valandos atėjimą; negalima išpėti, kuomet nei koku būdu proletarijatus pavyks išplėsti valdžią iš turtingųjų rankų, bet kad tai turi atsitikti ir atsitiks anksčiausiai ar vėliau, to gali nepripažinti tikantai aklieji ir apakintieji.

V. Socializmas.

NORS bešališki ir toliau matanti proletarijato priešai ir pripažįsta, jogei kuomet—nors jisai paims iš savo rankas valstybės valdymą, tai visgi dar tatal nereiškia, kad jie dėlto jau padėtų prieš jį savo ginklus.

Jie nenusimena, nes prasimanė sau gana keistą susiramimą. Jiems rodosi, kad proletarijato viešpatavimas neilgai tetversias, kad proletarijatas, įgijęs valdžią, nemokėsias josios išmintingai suvartoti. Visi «ateities valstybės» paveikslai, kurių pastarame laike apsciai privėle mūsų priešai, rodo pergalėtoją proletariją, kaipo kokią bepročių ir plėšikų gaują.

Senieji demokratai nesidrovi dabar tokiais pat bjauriais dažais tēplioti ateinantį dirbančiosios liaudies viešpatavimą, kaip kad darė prieš keletą dešimčių metų fanatiški dievo malonės apginėjai.

O išties, tai proletarijatas jau šiandien yra gana surendęs, kad pats tvarkytų ir vestų savo reikalus. Savo organizacijose jisai jau nekartą parodė, kad sociališkosios politikos (visuomenės tvarkymo) klausimus jisai išriša geriausiai, negu valstybės valdininkai ir pramoninkų organizacijos. Jisai pasirodė sugebąs išpildyti visus uždavinius, kokius tikantai statė jam gyvenimas, neveizint visų nesukaitomų kliūčių, kurias jam darė ir dabar tebedaro valstybė ir priešingosios klesos, neveizint ir to, kad šiandien jisai visame tegali pasitikėti vien savo pajiegomis. Tačiau jo gabumai dar vis tebeauga, auga sparčiau ir be paliovos, kaip kad auga jojo spēkos. Beto, kartą paėmęs iš savo rankas valdžią, jisai galės juk pasinaudoti ir tomis milžiniškomis medžiagiškomis ir dvasiškomis pajiegomis, kurias dabar vartoja valstybė.

Todėl žmonės, kurie tvirtina, būk proletarijatas nuskratęs išnaudotojų globą, nemokėsias nieko daryti, kaip tikantai nesąmones ir kvailybes, parodo vien savo menką protą ir neišmanymą politikos reikaluose.

Męs nestengiamo taip aiškiai, kaip mūsų priešai ateities paveikslų tēpliojami, žiūrėti, ką veiks proletarai, kuomet įgys politiškąją valdžią. Tatai juk bus įvairiose šalyse įvairiai, žiūrint, kur bus kokios sąlygos. Vienok kokių priemonių jie ten nesigriebtų, visos jos bus taip suvartotos, kad išnyks visoks išnaudojimas, kurį jie kenčia.

O kadangi privatiškoji išdirbimo priemonių nuosavybė yra jų išnaudojimo pamatas, kadangi negalima panaiškinti išnaudojimo, nepananaikinus jos, tai proletarai turės būtinau prašalinti šitos rūšies nuosavybę.

Bet prie to paties tikslo eina, kaip męs matėme, ir ekonomiškasis plėtojimas. Jo pakraipa ir proletarų reikalai tokiu būdu visiškai susitaiko, jisai (ekonomiškasis plėtojimas) gamina įrankius, kuriais jie (proletarai) išriš tą uždavinį, kurį turės išrišti.

Męs matėme, kad ekonomiškasis plėtojimas tolyn vis labiausiai paveda visas išdirbimo priemones į neskaitlingos kapitalistų saujos rankas. Toliau matėme, kad kapitalisto asmuo tolyn darosi vis mažiau reikalingas pramonijoje, pagaliau matėme, kad valstybė esti priversta vis labiausiai kištis į ekonomiškąjį gyvenimą.

Bet matėme taip pat, kad šios dienos visuomenė pati stato kliūtis, kurios trukdo šitą plėtojimąsi. Tas kliūtis prašalys proletarijatas.

Viešpataujančiosios klesos, kaip jau minėjome, kolei tebeviešpataus, neduos taip išsiplėtoti valstybės šeiminkavimui, kad jisai taptų pavoju privatiškai išdirbimo priemonių nuosavybei. Tačiau ir išnaudojamosios klesos, kolei valstybė tebevaldo savininkai, turi žiūrėti su neišsitikėjimu į valstybės ūkio platinimąsi, kartais turi net griežtai tam pasipriešinti.

(T. B.)

Kooperacija ir Socijalizmas.

MES gerai žinome, koku būdu atsibūna vaizba arba prekių apsimainymas. Pramonininkas «išdirba» savo fabrikoje produktą, po to parduoda savo išdirbinius vertelgai, kuris parduoda krautuvininkui, o šis pastarasis parduoda suvartotojui. Taigi, idant išdirbis pasiektų suvartotojį, turi jis pereiti per tarpininkų rankas, kurios didelę dalį pridutos daiktui vertybės sau pasilieka.

Fabrikos savininkas tik dėlto, kad buvo malonus pasivadinti fabrikos ir įrankių savininku, nuo išdirbto produkto, tūlą pelną sau pasilieka, t.y. parduodamas išdarbį vaizbininkui, paima daug brangiau, negu to daikto išdirbimas jam atsiėjo; vaizbininkas gi parduoda krautuvininkui taipgi daug brangiau, negu patsai iš fabrikanto pirkdamas mokėjo, o krautuvininkas taip pat paseka pirmųjų pėdomis ir suvartotojas išdirbio turi užmokėti trissyk padidintą produkto vertybės kainą, t.y. tą dalį, kurią paima fabrikantas, tą, kurią paima vaizbininkas—vertelga ir tą, kurią pasilieka krautuvininkas. Tokiu būdu už produktą, kurio išdirbimas lėšaro 20 centų, suvartotojas turi užmokėti 75 centus. Suprantama, yra čia tik šematiškai perstatytas perėjimas išdirbio iš rankų išdirbėjo į rankas suvartotojaus. Labai tankiai tų tarpininkų tarpe išdirbėjo ir suvartotojaus, yra kur—kas daugiau, negu pasakyta.

Kai—kurie iš tų tarpininkų, vietoje pasipelnyti, prakiša savo, tečiaus suvartotojas joku būdu negali išvengti mokėjimo tiems tarpininkams už tarpininkavimą. Ką prakiša vienas tarpininkas, tatai paprastai užgriebia kitasai, o suvartotojas vistiek tur mokėti tą kainą, kokią užaugdina tarpininkai.

Suvartotojaį, beveik iki šiol tarpininkystę tarpe išdirbėjo ir suvartotojaus skaitė būtina, net kol suvartojamų produktų kainos iškilimas iki augščiausio laipsnio neatidarė daugeliui akių ir neprivertė jieškoti, kame tos brangenybės priežastis. Tarpininkystės sistema pradeda būti suprastina. Suvartotojas turi mokėti detališkamjam pardavėjui trissyk brangiau, negu išdirbio vertė.

Vienas iš suvartotojų, galvodamas, kaip pasiluosavus nuo mokėjimo tarpininkams už jų tarpininkystę, sugalvojęs, kad geriausiai bus susitarus su kitais suvartotojais, sudėti savo pinigus į krūvą ir už tuos pinigus parsitraukti stačiai nuo fabrikanto išdirbto. Pasirodė, kad už tuos savo pinigus gavo trissyk tiek produkto, kaip pirkdami iš krautuvininko. Taigi suvartojamų daiktų užteko kur—kas ilgesniam laikui, o pirkėjai pamatė, kad jie per tat sutaupino tuos pinigus, kuriuos pirma išmokėdavo tarpininkams. Ir tuomet viens jų sako: «Kamgi mums mokėti fabrikantui tiek dang pinigų, kad puikiai pertekliuose gyventi galėtų, ar negerian, kad mes už sutaupintus pinigus nusipirkume sau malūną ir patį sau miltus maltume. Už atlikusius pinigus galėsime pasistatyti sau ir kitus fabrikus ir išdirbti viską, kas yra mums reikalinga».

Europoje daugelyje vietų darbininkai pasekė tą nuomonę ir kai—kur turi jie jau nuosavas fabrikas, kuriose išdirba muilą, apavalus, miltus, duoną, vyną ir tt. Vartotojų kooperatyviškos draugijos savo išdirbinius išsiuntinėja į savo krautuvės ir distribucijas, iš kur draugijų nariai išdirbinius ima tiesioginiai bei tarpininkų. Nereikalauja jie mokėti pelno fabrikantui, detališkiems vertelgoms bei krautuvininkams. Visas tas pelnas liekasi draugijos narių nuosavybe, už kurį gali praplatinti savo užvedimus bei skirti tokiems reikalams, kokius draugija skaito svarbiausiais.

Principai, kuriais remiasi kooperatyviškos draugijos yra tikrai socialistiški. Socijalizmo siekiu yra, idant visuomenė būtų savininku produkcijos įrankių ir apsimainymo priemonių, idant ta pati visuomenė tvarkytų ir valdytų juos savajai naudai. Socija listai netik negali būti kooperacijos priešais, bet atpenč jie už ta-

tai ir kovoja, idant išsiliuosuoti ekonomiškai ir politiškai iš tos sistemos, kuri leidžia dykaduoniams susigrobtį vaisius darbininkiško triūso, nepalikdami išdirbėjui absoliutiškai nieko, nes, ką išmoka jam už produkto išdirbimą, atima kainomis už jo suvartojamus produktus.

Vakarinėje Europoje, ypač Anglijoje tas darbininkų gyvenimo klausimas gana seniai jau yra pakeltas per darbininkiško gyvenimo tyrinėtojus, tečiaus kooperacijos ikišiol nėjusios ranka rąkon su kovojančiu politiškos kovos lauke proletarijatu, nebuvo tuo, kuo turi ir kuo neišvengtinai turės būti.

Amerikoje greta bandų plėšikų, eksploatuojančių darbininkų tamsumą ir skurdą, atsirado namų būdovojimo kooperacijos, kurių uždaviniu yra parūpinti savo nariams pigius ir sveikatai atsakančius gyvenamus namus. Taip vadinamų «Buildings and Loan Associations» bendrijų bilansas rodo apie 1.500 000 narių ir 600 milijonų dolerių, išduotų ant namų statydinimo, ir suvirš 350.000 pastatytintų namų. Ačiu tokioms bendrijoms miestas Philadelphia yra gavęs «City of Workers Homes» vardą, kadangi ypač vakarinė miesto dalis daugiausiai vokiečių apgyventa, susideda daugiausiai iš tosios bendrijos pastatytintų namų, kurie liekasi nuosavybe gyvenančių juose bendrijos narių, kurie gi igyja juos labai lengvomis išlygomis. Tečiaus tokios asocijacijos negalima dar pilnai kooperacija vadinti ir ji neišpildo kooperacijos uždavinių, viena, kad pritaikinta prie kapitalizmo sistemos, antra bendrijose turi balsą akcija, o ne asmuo; turtingesnieji akcionieriai gali reikalus tvarkyti pagal savo užmačius. Kooperacijoje ne akcijos balsas sprendžia, bet asmens, todėl kooperacija niekad negal pavirsti naudą nešančią vien didelį kapitalą įdėjusiems, kaip yra korporacijoje, kur apie dalykų stovį niekad nesirūpina visi akcionieriai ir jie nežino apie tikrą stovį. Proletarijatiškose kooperacijose visi nariai svarsto reikalus ir visi apie juos sprendžia, o todėl visi visuomet tur žinoti apie draugijos stovį: išlaidas ir įplaukas.

Belgijos socialistiškos kooperacijos tipas yra vienu iš pavyzdinčiausių, kadangi ji neauklėja savo nariuose bjauraus nuosavybinio individualizmo dvasios, kas, kaip žinoma, verčia pertraukti dvasiškus ryšius, rišančius vakarykštį proletarą su klesia, kuriai kūnu priklauso, tečiaus belgų kooperacija daro savo narį savininku nuosavybės, kuri nesiliauja buvus nepadalijama nuosavybe visos klesos. To dėlei Belgijos kooperacija naikina nariuose buržuazines ypatybes ar palinkimus ir auklėja dvasią lygybės. Dėlei to Belgijos kooperaciją pradėjo sekti ir Francūzijos darbininkų kooperacijos.

Belgijos namų statydinimo kooperacija, statydama namus savo nariams, neatiduoda jų į pilną gyventojaus nuosavybę, bet namai tie liekasi bendra nuosavybe draugijos, dėlei sekančių priežasčių: 1) nuosavybė likdama bendra nuosavybe draugijos negali likti privatiško pelno ir išnaudojimo įrankiu; 2) akcijos gali kiekvienoj valandoj per draugiją būti surealizuotos, todėl savininkas jų nėra nieku suvaržytas; 3) akcijos savininkas negali akcijos parduoti brangiau, nes draugija stovi ant nepastovaus (neaprobežiuoto) kapitalo ir nieks nemokės brangiau už akciją, pirkdamas nuo nario, jeigu ją gali gauti už tikrą jos kainą iš draugijos. Taigi nėra čia spekuliacijai pagrindų, nėra rizikos, negi nuostolio.

Principijine socialistiškos kooperacijos ypatybe yra tas, kad jos organizacija yra skiriama ne vien atskirų asmenų naudai, bet dėlei visuomeninio nepajudinamo nuosavybės. Kooperacijoje yra vien sudedamasis kapitalas ir privatiška nuosavybe yra tik ta dalis, kokią narys yra į jį idėjęs, vienok tas kapitalas jau tik iš pačios kooperacijos organizacijos atžvilgio negali būti eksploatacijiniu (išnaudojančiu) kapitalu, — vien yra jis tik suvartojamuoju kapitalu.

Akcijos arba daliniai, sudedantieji tą kapitalą, duoda dalinio savininkui metinio pelno 4% arba 1% daugiau, negu sutaupinimo

bankos. Taigi darbininkui tik ir reikia rūpintis, kad jo sunkiai uždirbtasis skatikas atneštų jam didesnę naudą. Bet čia mat tuojaus klausama užtikrinimo arba gvarancijos, kad idėti pinigai nepragaiš. Ir tas klausimas bereikalingas, kadangi jokia įstaiga negali duoti tvirtesnės gvarancijos už kooperaciją. Sulyg kooperacijos statuto sudedamas iš dalinių kapitalas turi būti idėtas į nepajudinamą turtą, t. y. suvartotas žemės pirkimui bei namų statymui ar pirkimui. Ir čia esant prašalintai spekuliacijai jokio bankruto niekad nereikia laukti. Priešingai yra su bankomis, kurios įdeda mus pinigus leidamos spekuliacijon, (be ko kapitalistas negal apsieiti), pragaišina depozitorių pinigus. Dar kas gali arba tankiai užmeta, kad iš bankos, kada tik jis nori, gali savo pinigus atsiimti, bet tą patį mes matome ir kooperacijoje, kur pasakyta, kad draugija kiekvieną savo akciją kiekvienoj valandoj surealizuoja arba išmoka reikalaujantiems išmokėjimo. Tam reikalui nuo pelno atnešto per susidėjusį iš dalinių kapitalą, išmokėjus akcionieriams jų nuošimčius, iš atlikusio 10% imamas rezervinis kapitalas, o nuo to atlikusie pinigai išdalijami proporcionališkai pagal dalinius narius. Tas rezervinis kapitalas turi būti pakeltas iki vienos penktos dalies akcinio kapitalo.

Taip tai kooperacija užtikrina nepragaišinimą idėtų pinigų, lyginai pilną ir kapitalo čielybę.

Šis bei tas iš mūsų dar užmes kooperacijai, privedamas mūsų bandymus steigti čia bei ten kooperatyviškas krautuvėles. Apie tokių krautuvėlių nenusižikymą prieš didelės buržuaziškas krautuves, nėra nė kas kalbėti. Jos negali gyvuoti, nes jų spēka visai menkutė.

Kooperatyvišką drangiją gali įkurti tik organizuoti darbininkai, statant ją ant tikrai kooperatyviško pamato.

Atsakančiausiai mums sąjungiečiams įkurti kooperatyvišką apdraudos draugiją, kadangi apdrauda sveikatos ir gyvasties mums darbininkams yra visureikalingiausia, o sykiu tas leistų įgyti bendrą nepajudinamą savastį, ar tai statant už sudėtąjį kapitalą taip labai reikalingas svetaines, be kurių negalime sparčiai kelti savo kultūros ir plėtoti apšvietą, ar tai perkant žemę, į ką idėti pinigai negal pragaišti nors ir šimtus metų stovėtų.

Ne naikiname nuosavybės, vien reikalaujame, kad ji būtų bendra nuosavybe, ne naikiname kapitalą, vien netikusį draugijos surėdymą, kuris išvystė piktadarišką kapitalizmo sistemą, kurią kooperacija naikina, naikindama privatišką nuosavybę ir privilegijas, atimant produkcijos įrankius iš rankų tų, kurie nedirba.

Tik žmogus nepažįstantis socializmo gal manyti, jog kooperacija yra priešinga savo siekiuose socializmo mokslui, atpenk kaip tik priešingai, kadangi socializmas apima visą visuomenės gyvenimą, kaipgi jis galėtų būti priešingu ekonominiam žmonijos išsiliuosavimui ir lygiam bendros nuosavybės padalijimui. Lyginai kaipgi galėtų būti priešinga socializmui kooperacija, jeigu be politiškos kovos, be permainymo surėdymo ir politiško gyvenimo tvarkos, be permainymo valstybės statutų negalimas yra abelnas kooperatyviškas visuomenės gyvenimas.

Taigi, jeigu esame šalininkais socializmo, negalime būti priešinkais kooperacijos, atpenk mūsų kaipo socialistų priederme yra stengties kovoti visuose laukuose, kaip politiškaime taip ir ekonominiame, prieš netikusį visuomenės surėdymą ir privatišką nuosavybę, prašalinant iš tarpo išdirbėjo ir suvartotojo tarpininkus, kurie tunka svetimo triūso vaisiais, lyg kad nieko neveikiantieji tranai, ir darant visokią stambiąją nuosavybę, — bendra visuomenės nuosavybe.

J. B. S.

Ar kada atbus Rusija?

Atsilankymas drg. Burcevo Amerikai davė atminti šalį, kurioje taip neseniai dar virė milžiniška pakilusios liaudies kova, ir

karšta liepsna degė jų širdyje išitikėjimas į savo spēkas ir viltis pergalės. Šiandien ta didelė karšta liepsna prigeso, liko tik maža kibirkštėlė, kuri nuolat slopinama kartais buvo artima visiškai užgesti. Vienok gi tie, kurie toj kovoje dalyvavo ir tie, kuriems apsiereiškimas tos kovos buvo būtinu dėlei išsiliuosavimo iš po susenėjusių vergijos pančių, nepražudė išlaimėjimo vilties, ta viltis žibėjo net ir tada, kad rusanči kibirkštėlė drebėjo savo priešuzgęstančiose kančiose.

Pereitų metų nuotikiai pastatė ant politiškos scenos tokius atsitikimus, kuriais labai galėjo pasidžiaugt visi simpatizuojantieji Rusijos revoliucijai. Dvi tautos iš rytų, kurios, rodos, buvo sutvertos dėl despotizmo, įstabiu visiems būdu išsiliuosavo iš po senovės supuvusios vergijos. Buvo tai Turkija ir Persija. Nieks nepasakytų pirm dvejų metų, kad valstybė amžinos vergijos po jungu, sutvertu per ilgus metus persiduodančios biurokratijos sistemos, užlieta administratyviškom niekšsystemis nuo augšto lygi mažiausio valdininko, — pasirodys eilė liuosųjų Europos šalių.

Bet vienok tas, kas buvo laikoma stebūklų, atsitiko tikrybėje. Abdul Hamid'as šiandien yra nelaisvėn paimtas ir menkoje triobelėje leidžia paskutines savo gyvenimo dienas, tuo tarpu gi atgimusi Turkija daro ramumą savo politiškaime susitvarkyme. Dar mažiau vilties buvo revoliucijoniškame judėjime Persijoje, kolie nuo galvos antrojo tyrono, Persijos šacho, nenukrito karūna ir kruvina Persijos revoliucijonierių kova netapo išlaimėjimu apvainikuota.

Tyranija joku būdu negali nusilaikyt prieš veržiamąsi apsiaubiančių visą pasaulį demokratiško susipratimo sriovių.

Šiandien Europoj viena tik Rusija užlaikė despotišką monarchiją, o net ir Chinuose jau bunda laisvo susipratimo judėjimas, kurio užduočia yra įdegti didelę revoliuciją ir nustumt Mandžurų dinastiją drauge su persisenėjusia tvarkymo sistema.

Tas būtų aklų, kuris negal tuose faktuose pastebėti patvirtinimo didelės ir neklaidingos tiesos, kurią mes, socialistai, pastatėm kaipo kertinį akmenį mūsų politiškos pasauležvalgos pamato. Ta tiesa remiasi ant to, jog politiški sutvarkymai nėra jau taip neatmainingomis formomis, gyvuojančiomis nuo pradžios pasaulio, bet jos vystosi, mainosi ir prisitaiko prie ekonomiško žmonių gyvenimo sąlygų.

Dar nebuvo pavyzdžio, kad kokia šalis, susilaukusi konstitucijoniškų laisvių, negalėtų nusikratyt tyraniją. Tą pat viltį ir abejojimus, kuo dabar prisipildo pasaulis, panašias turkiškai revoliucijai atsitikimų audras pergyveno demokratija nesųkį jau pereiname metšimtyje. Taip pat nevienodomis viltimis ir abejojimais užsižymėjo francūzų, austrijokų, vokiečių ir kitų tautų revoliucijos. Bet kas tapo tiesa viso pasaulio istorijoje, tam neužginčys net rusiškas satrapas-valdininkas.

Patvaldytė yra tai valdymo forma, kuri negali sutikti su revoliucijonizuojančiu visą visuomenišką gyvenimą kapitalizmu ir turi nusileist prieš naujas valdymo formas. Kapitalizmas reikalauja valdymų Tafto, bet niekad ne valdžios Mikalojaus.

Rusiškos revoliucijos išlaimėjimas yra tik laiko klausimu. Niekas negali permatyt, kaip ilgai truks dabartinis revoliucijoniškos sriovės atpludimas; bet beabejonės tas būtinai tur atsitikti. Labai yra sunku suvienyti revoliucijoniškas spēkas taip milžiniškoj teritorijoje ir su tokia daugybe tautų, kaip valstybė caro. Bet vienok nuo to spēkų *suvienijimo* priguli laisvosios Rusijos ateitis.

Caro valdžia turi administratyvišką organizaciją, apsiaubiančių visą milžinišką šalį rusiškos imperijos ir kovoti su ta spēka gali vien tik lygiai sutvarkyta ir ant syk vienaip veikianti organizacija.

Drg. Burcevas atidengė rusiškai revoliucijai tą vidurinį punktą, į kurį sueina visos spēkos biurokratiškos reakcijos. Tuo punktu yra caras. Bet visa valdiška organizacija užsilaiko ne care kai-

kas ir viltis
liko tik maža
ima visiškai
tie, kuriem
mo iš po su-
ies, ta viltis
o priešuzge-

ios tokius at-
atizuojančieji
os, buvo su-
ivo iš po se-
sija. Nieks
vergyjos po
kratijos sis-
augšto lygi
pos šalių.
iko tikrybė-
s ir menkoje
tuo tarpu gi
usitvarkyme.
Persijoje, ko-
ito karūna ir
ėjimu apvai-

mąsi apsiaun-
u.
tišką monar-
o judėjimas,
nt Mandžurų

ėti patvirtin-
distai, pasta-
algos pamato.
a jau taip ne-
ios pasaulio,
o žmonių gy-

usi konstitu-
ą pat viltį ir
turkiškai re-
a nesyki jau
is ir abejoj-
ą tautų revo-
tam neužgin-

sutikti su re-
pitalizmu ir
lizmas reika-
iaus.

o klausimu.
evoliucijoniš-
tur atsitikti.
aip milžiniš-
bė caro. Bet
sijos ateitis.
apsiaubian-
ta spēka ga-
nti organiza-

durinį punk-
Tuo punk-
ne care kal-

po ypatoj, bet valdymo sistemoj, pagal kurią galima plėsti žmo-
nes, vogti turtus ir valdyti sauvališkai. Taigi tie laikai, kada ru-
siški revoliucionieriai pasikėsiniu ant caro norėjo permaintyt sis-
temą — nebesugrįš. Šiandien kova varoma prieš visą eilę. Ir tik
didelė liaudies revoliucija — nauja jos banga, kokios laukia su pa-
siilgimu demokratija — užlies biurokратиšką milžiną ir išnaikys su-
puvusią valdymo sistemą Rusijoje.

V.K.

Nuolatinė Kariūmenė, stabdo dvasiška draugijos išsiptelėjimą.

Rodosi baisiausia už tikėjimą karę atsibuvo Vokietijoje, kuri tęsėsi per 30 metų ir prarijo suvišum 5 milijonus žmonių. Tą karę pagimdė katalikai, norėdami išskersti liuteronų; katalikai labiau atsizymėdavo nuožmybėmis, ką pati istorija parodo. Šitai katalikiška kariūmenė užėmus Magdeburgą, be jokios mielaširdystės iškapojo 40 tukstančių liuteronų. Skerdynės buvo taip didelės, kad kai-kur liko gyventojų tik dešimta dalis. Augsburgė prieš karę buvo 90 tukstančių gyventojų, po karei beliko tik 9 tukstančiai. Tokios tikėjimiškos karės buvo beveik kas met, ir prarydavo vardan Dievo tukstančius žmonių.

Dauguma žmonių garbina Aleksandrą Didįjį, Napolijoną, vienok nepamislįja, kad tuodu žmogžudis išskerdė milijonus žmonių ir išnaikino žmonių išdirbtų turtų vertės tukstančių milijonų. Taipgi daug aklyjų garbina Rusijos carą, turbūt ne nekrupsteldami, kad tas žmogžuda karėje su Japonija tik ties Mukdenu paskerdė 70 tukstančių kareivių.

Bet kas gali suskaičiuoti tas visas baisybes, kurios tęsėsi per eiles simtmečių ir prarijo milijonus niekam nenusikaltusių gyvasčių, kurios išnaikino žmonių trisų: išgriovė miestus, kaimus, pavertė į tyrus gražius, derlingus laukus!... O vienok, reikia ant visados turėti omenyje, kad tie užnamymai buvo valdono, kunigaikščių, didžturčių, popiežių ir kunigų; ar vienu žodžiu sakant, augštosios luomos ir jos šuniukų. Tie žmonės gyvendami iš kitų gero, budami godulingais ant garbės ir turtų, — netenka žmoniškų jausmų ir viską naikina kas priešinas jų piktiems norams.

Taigi, nors čia tik keliatą paminėjome baisių karės pasekmių, visgi kiekvienam gal but aišku, jog tuose laikuose ir šiandien, jeigu yra karės, kurios negali nė prasidėti, nė pasibaigti be kareivių, visada tramdė ir tramdo dvasiška draugijos besikėlimą. Nes gana aiškiai galima permatyti, kad karė yra pamatu žmogžudysčių, vagysčių, katrų žmonės, verčiami savo valdininkų, turi mokyties. Gilesnėje senovėj, — bet šiandien dar labiau, — buvo daug tokių šalių, kurių valdonai per visą laiką tiktai grudo ir lavino savo pavaldinius prie karių, prie užmušinėjimų savo artimų. Taigi apie padoresnį mokslą nė pamislyti nebuvo kada. Vienintėlis tada mokslas buvo: įkvėpti žmogui gyvuliškus jausmus, t. y. išmokyti, kaip reikia neapkęsti savo artimą, kaip reikia juos iškersti. Žmonės turėdavo praleisti visą laiką ant budavojimo tvirtovių, idant atsiginoti nuo neprietelių; ant budavojimo laivų, taisymo ginklų, idant butų galima užpulti ir apiplėšti kitus,

o apie mokslą, dailą ir literaturą, tai labai reta tauta nors pamislyti tegalėji.

Bet ar galima tvirtinti, kad tik senovėje taip buvo, o šiandien ne? Anaipol negalima! Juk ir šiandien daug yra tokių šalių, kurios kur-kas labiau rupinasi išlaviniu jaunomenės žmogžudystėje, vagystėje, o ne padoniame apšvietime. Paveizdin, Rusija netik nepriverčia jaunuomenę lankyti nors pradinę mokyklą, bet nė nesistengia, kad užtektinai įkurt tokių mokyklų, vienok į kariūmenę, kur mokina, kaip reikia žudyti savo artimus, — priverčia arba varu išvaro kiekvieną sveiką pilietį. O kurgi užlaikymas stovinčios kariūmenės, budavojimai milžiniškų laivų ir dirbimai įvairiausių ginklų? Dar labiau stumia draugiją į medegišką ir dvasiška prapultį, negu senoviškos karės. Straipsnyje, «Ar reikalina kariūmenę?», paminėjau kiek medegiškos blėdies atneša valstybei kariūmenė. O juk žinome, kad jei šalies turtai yra apverčiami ant užlaikymo kariūmenės, steigimo milžiniškos laivynės, tada jų nelieka ant mokyklų. Be to, surinkimui taip didelės pinigų sumos, reikia ant žmonių uždėti vis sunkesnius ir sunkesnius mokesčius arba padidinti rinkliavas, ant prekių — antedėlius, vienu žodžiu sakant, reikia taip išnaudoti žemąją luomą, kad ji negalėtų nė pamislyti apie mokslą, bet tiktai dirbti ir dirbti, kad nuo bado šiaip-taip apsiginti ir išmaitinti dykaduonius: valdonus, didžturčius, popiežius, kunigus ir daugiau panašių parazitų!

Fridrikis Passi sako: «Karė nulatos mus traukia prie bankruto.» Tas gryna tiesa, ką ir prirodo mums politika aklosios Rusijos valdininkų, kurie bekariaudami su Turkija, Japonija, taip nuklimpo į skolą, kad turės išplėsti iš žmonių paskutinį duonos kąsnį ir tai jos neišmokės. Bet dar klausimas: ar gali Rusijos pavaldiniai mislyti apie dvasiška pasikėlimą, kada iš jų suplėšti turtai yra apverčiami ne ant mokyklų steigimo, bet ant užlaikymo milijoninės armijos, laivyno, idant vėl užpulti ant kokios-nors višpatystės, nes to trokšta šalies valdonai ir kapitalistai. Ne, jokiū būdu negalima! Juk valdonams nerupi, kad pagerinti savo pavaldinių buvį, ypač iš mokslisko atžvilgio, atpenč, jie nori jiuos laikyti tamsybėje, nes tik tamsūs pavaldiniai nuolankiai klausio ir pildo proto nustojusių valdonų ir kapitalistų paliepimo.

Jau kaip tik valdžia paima į kariūmenę jauną ukėšą, ji nužudo veiklumą vieno draugijos sąnario. Draugija, palyginant, kaip tekinis, netenka vieno špykio. Nedaleisti kokiam nors draugijos sąnariui veikti, reiškia daugiau, negu kad jį virai užsmaugti, nes tas žmogus palieka draugijos našta: negana, kad jis neprisideda prie išdirbimo palaikančių draugiją produktų, bet priešingai, jis dar naikina tuos produktus, ką yra išdirbti kitų; reiškia: jis nieko nedirba, bet valgo, dėvi ir turi pastogę.

Šalip to, jaunas ukėšas patekęs kariūmenėn, pastoja be baltu piliečiu. Jis iš tos dienos turi sargybą ant savęs; jo kiekvienas f.žškas ir dvasiškas pasijudinimas turi buti toks, kokio valdžia nori; jam uždrausta kalbėti prieš savo valdoną, kapitalistą... Jam uždrausta net mislyti apie tokius daiktus. Tegu tik kareivis bando skaičiuoti teisybę skelbiančias knygas,

laikraščius ir mielyti kame jis yra, kam tarnauja, kas jį valdo,— jis tuoj pasijus už tvirtovės sienų.

Iš to aišku, kad jaunas, besitobulinantis ukėsas, kuris buna priverstas riogšoti nuolatinėj kariumenėj, apturi dvejo-pą pragaišti: vieną, kad jis negali tame laike buti liuosu tarp savųjų, mokinties, dirbti dėl savo ir visos draugijos pragive-nimū, o antra, kad jis vietoj gero, išmoksta nedoriausio pik-to, beje, garbinti kruviną valdoną, jo draugus kapitalistus, aristokratus, ir ant galo užmušinėti nieko nekaltus savo arti-mus, kas reiškia pastoti gyvuliu, o ne žmogum.

Tatai labiau įsižiurėję ir perkratinėję blėdį, kurią užlai-kymas nuolatinės kariumenės atneša tautai arba valstybei, žiurint grynai iš ekonomiško atžvilgio,— galima drąsiai saky-ti, kad nuolatinė kariumenė atima tautos gyvybę, nes tauta be turtų, yra tauta be gyvybės. Todėl, kurie trokštame savo vo tautai ar tėvynei gerovės,— pirmųjų-pirmiausiai stengki-mės pažinti tuos patrijotus bei tautiečius, kurie budami vil-kais savo tėvynei, tuno eruko kailių, monija patrijotiška meile tamsesniuosius savo brolius, kad tik butų patogiau tu-pėti veidmainiškuose kailiniuose, tiesiog sakant kariumenės sterblėje.

Bet ačiū Dievui, tarp mūsų tautos, t. y. lietuvių, sunku surasti tokį patrijotą, kuris ažuot savo tautiečius apšviesti, bandytų iš jų padaryti dykaduonius—kareivius, todėl prisipa-zįstu, kad iš jų nė viena nepriskaitau prie augščiau paminė-tųjų. Ir užtiesa, kaip galiu tą padaryti? Kadangi mēs so-cijalistai pats esame patrijotais bei tautiečiais ir kovojame už žmonių gerovę tik dėlto, kad juos mylime kaip brolius, to-dėl ir guodojame juos, kurie nežiurint vienokiais ar kitokiais budais, veikia, by tik dėl laudies labo.

Margeris.

Jonas Reda.

JI MYLEJO.

Ji buvo dar jaunutė. Jos akutės žėrėjančios, pilnos aša-ryų. Apsiniaukęs veidas rodė didelį širdies skausmą. Iš jos jaunos krutinės veržėsi gaudus vaitojimas...

Didelio, dvokiančio namo kambaryje prie stalelio, sėdė jo keturesdešimčio metų žmogus; ant jo veido rodėsi kokis tai piktas užmanymas, nors be pikto, gero niekam nedarė, tečiaus visi skaitė už gerą žmogų, mylintį Dievą ir tėvynę. Ypatingai gerai jis atsinešdavo prie moterų ir merginų. Kas tik turėjo svarbų prašymą, siūsdavo moterį ar dukterį, o prašymas buvo visados išpildytas. Pasikėlęs jis žengė link du-rų, durys susitiko su jauna 16 metų mergina. Jo akys suži-bėjo kaip tigras, širdis mušė kaip kujis.

Mergina verkdama puolė jam kojoms, maldaudama:

— Ponas prakuroriau, dovanokite mano numylėtinuiui Petru! Jis nekaltas, aš jį myliu, aš žiusi kartu su juom... Dovanokite!...

— O!... Tai tu toji paukštutė, ką aš prieš valandą ma-niau... Tai tu pati atskridai, neiškėdė man tavęs gaudyti. Tu susižinojai su Petru, kuris sunkiai prasižengęs prieš «tėvynę»

ir Dievą, tu jį slėpiai neišdavai valdžiai...

— Susimylėk vardan Kristaus ir mano jaunystės!... Su-simylėk, ponas prakuroriau!...

— Dovanot paleist, aš negaliu; pagelbėt galiu. Pet-ras gali tapt liuosu, rytoj su saulės užtekėjimu, jei tu ant to sutiksi!...

— Sutiksiu sutiksiu ponas prakuroriau, nors kentėt pri-sieitų. Statyk ponas išlygas, aš išpildysiu, jei tik tas bus mano galėj.

— Onuka, daugiau nuo tavęs nereikalauju, vien kas prigili tavo numylėtinuiui, šiandakt turi atiduoti man, kitaip žus tavo numylėtinis kartu ir tu... Duodu laiko iki vakaro, gali svajot kaip nori.

Mergina apalpo. Atsipeikėjęs, atsidurė ant gatvės. Ji ėjo, pati nežinodama kur. Akys jai aptemė, širdis nepersto-jo mušus. Paniekinta, apleista nežinojo ką pradėt. Prieš save matė du likimu, pasiduot bjauraus prokuroro norams, ar žut dvokiančiam kalėjime. Prie didelio namo su kryžiais ant viršaus, sustojo, pažinus, kad bažnyčia, įėjo į vidų. Žmo-nės susirinkę klausėsi pamosklo, dievobaimingo kunigo X. Pamokslas buvo atkreiptas į moteris, daugiausiai iš Sv. Au-gustino raštų, baigdamas, pabarė, kad darbininkai neklauso ponų, parapijonai kunigų; moterims privedė sekančiais:

«Šventas Augustinas sako, kad laikuose, kada valdė prokonsulis Akindinas 360 metuose, vienas bėdinas žmoge-lis, nenorėjo atiduot «kas yra ciesaoriaus, ciesaoriui» turėjo but nužudytas, nes taip turėjo buti pagal teises. Nuspręstasis turėjo pačią, kuriai Dievas nepavydėjo grožybės, nė proto. vienas senas pirklys, paketino duoti jai svarą aukso, jei ji su-tiks pasiduoti jo geiduliui; tokia moteris nepapildė grieko, gelbėdama savo vyrą. Šv. Augustinas guodojo tokias mote-ris. Teisybė, pirklys prigavc, vyras likos pakartas.

Mergina išklausius pamokslo, graudžiai apsiverkė, sup-rato, kad nėra teisybės niekur, nė teisme, nė bažnyčioje. Či-naunykai žudo, gėdija vardan «tėvynės», kunigai vardan Dievo. Išėjus iš bažnyčios, skubiai ėjo į namus, kuriuose kan-kinosi numylėtinis, kurį brangino labiau negu save.

Dailus rytas, paukščiai čiulbėjo, garbindami tekančią sau-lę, kas tik gyvas gerėjosi, tik viena jauna mergaitė, girtuok-lio prokuroro paniekinta, sugėdinta, nesidžiaugia rytmečio gražumu. Ji jau nejaučia nė skausmo, nė džiaugsmo, rašo paskutinį laišką savo numylėtinui. Ranka jos dreba; širdis nemoka išreikšti meilės jausmų, ji jau nejaučia, nors dar gy-va.

Parašius laišką numylėtinui, (nors jau jam nereikalin-gas, jis tą pačią naktį liko pakartas) paėmė nuo stalo brau-ningą, pridėjo prie smilkinio. Staiga suskambėjo visos pasau-lės varpai ir daugiau nejautė.

Vakare dienraščio žiniose žmonės skaitė:... «likosi pa-kartas nusikaltėjis, pasmerkta myriop, pagal Bausmių Ko-dekso paragrafą N N... X X. straipsnio Petras N » Kitoje vietoje:..... «atrasta nusišovusi savo kambaryje studentė moterskos gimnazijos, panelė N... Priežastis sauzudystės, ro-dosi buvo nelaimingoji meilė».....

LAISKAI | REDAKCIJA.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA:—

Meldžiu patalpinti šį mano laišką. Noriu užklausti sąjungiečius, kaip tokį darbą pavadinti, kaip N. A. Vilimaičio, kuris viešame susirinkime tos pačios idėjos žmogų išniekina?

LSS. 137-ta kuopa rengia kas subatos vakaras diskusijas į kurias susirenka ir neprigulinčios prie socialistų ypatos. Rugsėjo 17 d. buvo diskusijos temoje: «Ar geras katalikas gali but socialistu?» Ir N. A. Vilimaitis, beaiškindamas išvadžiojo, kad katalikas gali but geru socialistu, bet toksai J. Čiapas, kuris niekina šventus paveikslus, — niekados nėra socialistu. Kam tas įvardinimas ir kam tas paėmimas už pavyzdį Čiapo? Jeigu tą daro tik dėl ypatingos neapykan tos, ar gal vadinties N. A. Vilimaitis socialistu?

J. J. Čiapas.

II.

GERBIAMOJI REDAKCIJA:—

Meldžiu man paaiškinti šiuos klausimus:

1) Ar balsuotojas, kuris nominuojant kandidatus, bijodamas išsидуoti, kad jis yra socialistu, paima katros—nors senos partijos kandidatų surašą ir parašo savo balsą. Atėjus rinkimams ar butinai jis turi balsuoti už tuos pačius kandidatus ar partiją, už kurią nominacijose atidavė savo balsą?

2) Ar tiesa, kad gumbo liga yra, kaip pasakoja, panašus į vorą su naguotimis kojomis didelis vabalas, kuris drąsko vidurius. Ar tai tik «bobų» išmislas?

3) Aš budamas paliegęs, negalėdamas suukiai dirbti norėčiau sugrįžti atgal į Lietuvą, bet neesu liuosas nuo kariuomenės, išvažiavęs 18 metų amžiaus, dabar turiu 33 metus, ar netąsyty manęs caro valdžia, jeigu esu Jungtinių Valstybių piliečiu?

Nesuprantantis.

I. Jungtinėse Valstybėse yra pilnai laisvo, slapto balsavimo teisės. Balsuotojas, eidamas balsuoti, randa balsavimo blankas budelėje, kur nieks jo nemato, o todėl balsuoja už tuos kandidatus, už kuriuos balsuoti jam sąžinė liepia; ji tik viena temato, už ką kas savo balsą rašo, ji neišduoda. Bet jei kas davėsi prikalbinti politikieriams, mekleriams ir balsavo priešais savo sąžinę ir savo klesos reikalus, parduodamas kapitalistiškon vergijon milijonus vyrų, moterų ir kudikių, jeigu jam sąžinė tą pasakė, tai renkant jau nominuotus kandidatus, gali laisvai balsuoti ne už tą kandidatą, kurį nomina vo, bet už tą, už kurį jam balsuoti liepia sąžinė.

II. Išaiškinti «gumbo» ligą, nebudamas gydytoju, visai neapsimu, tiek tik galiu pasakyti, jog gumbo liga gali buti tik pas moteris, bet niekad pas vyrus; t. y. lytiška liga, bet anaip tol nėra tai koks ten baisus vabalas, kurį sutveria anot jusų tamsių žmonelių išmisalai.

III. Esant piliečiu Jungtinių Valstybių, jus negali kliudyti Rusijos valdžia; bet tik tokiame karte, jeigu iš Rusijos žmonių surašo knygų (knygi narodnago nasielenja) esate išsibraukę, likdami šios valstybės piliečiu. Tokiame atve-

lyje važiuodami galite gauti Jungtinių Valstybių pasportą ir ten gyventi po tuo pasportu. Kitaip pilietiškas nieko nereiškia, jeigu sykiu esate ir Rusijos pavaldiniu, o kaip prie savo pavaldinio Rusijos valdžia gal kibti ir Jungtinių Valstybių valdžia apginti negali. Imant popieras, visados reikėtų išsibraukti iš Rusijos pavaldinystės knygų. Už nestojimą «ant liosų» visgi galima išsiteisinti, kad ir sveikatos blogu stoviu. Įstaimiškai baudžiama 30 d. kalėjimo, tačiau caro valdžia gal bausti pagal savo norą. Taigi čia sunku ką—nors tikro jums pasakyti.

Red.

VIII-to arba Illinojaus Rajono reikaluose.

Rugojama, kad viršininkai VIII-to rajono nieko neveikia. Aš kalbėsiu už save.

Organizatorius, Illinojaus rajono, nieko neveikė viešai iki šiol dėl to, kad buvęs organizatorius jam nepridavė jokių rajono dokumentų, kurie but įgalioję naujai išrinktą organizatorių veikti; nieko nepranešė, kas buvo nuveikta, kas yra veikama ir kas yra dėl nuveikimo plenuojama naujo. O aš, mat budamas ne visogalis ir ne viską žinąs, negalėjau žinoti, kad 137 kuopa dar nepriguli prie rajono, nežinojau koki agitatoriai važinėja po Ill. rajoną ir kokios kuopos juda ir kokios yra apmirę ir todėl negalėjau išpildyti sekretoriaus blankos, užtai 35 num. «Kovos» man duodamas papeikimas,— tiesą pasakius, sekretorius galėjo pasiimti platesnes žinias nuo administratoriaus, negu nuo organizatoriaus rajono.

Savo keliu turiu patėmyti, kad ne visi apie kuopų stiprumą dalykai praktikoj klojasi, taip kaip teoretikoj; atstu budami, keturiose sienose sėdėdami ant popieros plenus «išmaliavoja».

Tas gali but pasakyta kalbant apie pasekmingumą organizavime Illinojaus rajono.

Du kartu buvau išrinktas į Ill. rajono konferencijas išsiųstas aplinkiniuose miestuose ir patyriau, kad šaukti konferenciją visų kuopų Ill. rajono į vieną vietą yra nepraktiška.

Tą gali padaryti mažos valstijos, kur kuopos randasi netoli viena nuo kitos ir kur iškaščiai dalegatų skaitliuojami centais, o kad ir doleriais, bet ne dešimtims. Bet Illinojaus valstijoj, kur kuopos yra susigrupavę, galima sakt, dviejuose atstu viens nuo kito kampuose, kur iškaščiai vieno dalegato skaitomi dešėtkais dolerių, yra nepraktišku. Illinojaus rajone, vienas lizdas kuopų yra apie Chicagą, o kitas atstui 450 mylų apie E. St. Louis ir Harriną. Iš praeitų konferencijų, kuriose dalyvavau aš, ir patėmijau, kad dėl viršminėtų prižasėjų Ill. rajono visos konferencijos buvo be pasisekimo. Jeigu bus nutarta laikyti konferenciją apie St. Louis, tai Chicagos dalegatai turi gelžkelio kompanijai užmokėt kounne po \$20.00 už tikieta; o jeigu Chicagoj konferencija, tai St. Louis apielinkės draugai tą patį turi daryt, o jei konferencija Springfield, tai abudu. O koki yra reikalai rajono konferencijoms dėl apkalbėjimo?— vien tik agitacijos ir propagandos

klausimas savo valstijoje, kurį taip gerai galima atlikti, jei ne geriau, čia pat ant vietos, negu kad susivaziavus keliems nariams ir už nuvaziavimą užmokėt desėtkus dolerių. Taigi dėlto gal but į Ill. rajono konferencijas atsilankydamo 5-6 nariai reprezentuodami 3-4 kuopas, o kalba varde visų 33 kuopų Ill. rajono. Taip buvo ant konferencijos Panna, Ill. 1907 metuose.

Taigi Chicagos kuopos tą patėmijo ir atrado naudingesnė turėti konferencijas vien tik aplinkinių kuopų, kur kiekvienas kuopos narys gali atvažiuoti gatvekariais į valandą ar dvi, už 5 ar 10 centų, idant nuomonėmis pasidalinti ir nutarimus išnešti, ir todėl kuopos Chicagos apielinkė gyvenančios, susijungė į vieną Cook County susivienijimą LSS. kuopų, išrinko savo komitetus, kurie aprupjė reikalus propagandos ir agitacijos Kensington, Grand Works, Auroros, Chicago High ir 4-ją Chicagos kuopų. Priėjus reikalui konferenciją sušaukti, draugai nereikalauja desėtkus dolerių išdėt ir ant to atsidėt, bet pailsio laiku reikalus atlieka, ir tokia konferencija atsibuna ne prie 5 ar 6 narių kuopos, bet prie 50 ar 60. (Konferencijoj Cook County LSS. suv. kuopų atsibuvusioj Jackson Parke, Gegužio menesyj, dalyvavo 109 nariai iš įvairių kuopų; apart šios minios svarstančių, dar kiti 117 žmonių simpatizierių ir draugų tų pačių narių klausėsi konferencijos nutarimų). Ant tokios konferencijos nutarimų, bus nutarimai ne dviejų žmonių, bet desėkų, šimtų žmonių.

Dabar kuopos Chicagos apielinkėj taip ir veikia, kad turi išsirinkusios dėl visų apielinkės kuopų profesionališkus komitetus kaip tai:

1) Prkalbų, perlekcijų, debatų ir balių komitetą, kuris vien tik rupinasi gauti gerus kalbėtojus ir rengia vakarus suvienotų kuopų naudai. 2) Dramatiškas ratelis, kuris vien tik teatrus lėšia dėl visų kuopų. 3) Centralinis komitetas, kuris tvarko vidurinius dalykus tarpe kuopų, užžiuri finansus suvienotų kuopų ir atstovauja LSS. svetimtaučių organizacijose. 4) Literaturos komitetas, parupina proklamacijas ir atsisaukimus tokius, kokius sąlygos, laikas ir aplinkybės leidžia.

Visi tie komitetai, turi savo įstatus, pagal kuriuos tvarkosi.

Praeitais metais, norė ir neperpuikčiausia harmonija tarpe komitetų buvo išsidirbusi, tečiaus parengta 12 pasekmingų susirinkimų su prakalbomis, 8 vaidinimai pastatyta ant scenos ir 1 balius. Apart to visko, dar kaikiuros kuopos pačios savo naudai rengė vakarus bei susirinkimus.

Praeitais metais Chicagos suvienotų kuopų izde buvo \$121.00 su centais dėl agitacijos reikalų sekantiems metams.

Taip veikia ir taip stovi susigrupavę LSS. kuopos Chicagoj ir jos apielinkių. Geistina, kad ir tolimesnės Illinois valstijos LSS. kuopos panašiai susigrupuotų ir bendromis spēkomis veiktų socializmo ir Sąjungos labui.

Suprantant, kad ir tos tolimesnės kuopos, neturi taipgi tiek ir tokių pat organizatyviškų, inteligentiškų spēkų ir scenos veikėjų ir nėra taip susikoncentravę, kaip 8 kuopos Cook paviete, todėl tokio profesionalinio darbo padalinimo tenai

negalima laukti, tečiaus mano troškimu yra, kad kuopos Springfieldo, Harioo ir St. Louis apielinkių, panašiai Chicagos kuopoms susivienytų organizacijos ir propagandos reikalų dėlei.

Šįmet pasistengsime surengti keliatą referatų, kurie bus siunčiami kuopoms ant pareikalavimo. Referatai yra aiškiai parašyti, todėl nereikalinga yra pačiam referatoriui važiuoti juos skaityti, nes kiekvienoj kuopoj atsiras draugai, kurie perskaitys. Taipgi važinės kalbėtojas, todėl kuopoms susivienijus lengviau yra išdirbti maršrutas, kad kalbėtojas žinotų, kur ir kada parengtos prakalbos.

Apart to šįmet pasistengsiu, kad referatai arba prelekcijos ir kalbėtojas aplankytų kiekvieną kuopą ir apygardą, kur tik lietuvių didesnis burelis randasi, bet tame kuopų komitetui arba susivienijusių kuopų komitetas, turės man prigelbėti bent nurodymais, kur ir kokioj vietoj prakalbos yra reikalingos ir pasirupinimu apdengti tokių prakalbų lėšas.

Vietoje rašymo kiekvienai kuopai, šiuomi pranešu visoms Illinois rajono kuopoms, kad šioms metams mano darbavimosi plenas yra sekantis:

1) Arti viena kitos esančias LSS. kuopos privalo padaryti bendrą susirinkimą ir apkalbėti, kas jų apielinkėj ir kuopose yra reikalingiausi: ar prakalbos, ar prelekcijos, o gal mokslainė, kurioje šioikiomis dienomis butų mokinama moters rašyt, skaityt ir higijenos mokslo, o vakarais vyrų: angliškos kalbos, rašto ir skaitymo, pririangiami prie gavimo pilietiškų popierių ir aiškinama, kas tai yra ukėsystė ir kaip gauti pilietiškas popieras. Subatų vakarais ir nedėldieniais, butų laikomos paskaitos ir diskusijos.

2) Kuopos privalo apkalbėti, kokiuose miestuose ir kada prakalbos, prelekcijos bei mokslainė atsakančiausiai yra parengus.

3) Apkalbėti ir surasti šaltinius padengimui rengiamų susirinkimų lėšų: prelegento, kalbėtojaus arba mokytojaus (prelegento bei kalbėtojaus lėšos, tik kelionės iškaščiai, mokytojaus užlaikymas bent \$15.00 savaitei. Mokslainės trumpesniai laikui kaip 3 ar 4 savaitėms uždėti negalima).

4) Viską tą aptarę, savo nutarimus trumpoje formoje priduoti man sykiu su vardais ir antrašais ypatų, apsiėmusių tame klausime veikti. Tik taip susitvarkius galima bus padaryti kalbėtojui maršrutas bei padaryti sutartį su mokytojais.

Visokius susinėsimus su Illinois valst. rajono organizatorium, reikia siųsti sekančiu antrašu:— J. Krumas, University of Chicago Settlement, 4630 Gross Ave., Chicago, Ill.

P. S. Visi draugai, kurie jaučiasi galinčiais kalbėti ir yra prakalbas laikę, norėdami dabar Illinois rajono ribose su prakalbomis bei referatais važinėti, teiksis man pranešti. Reikia paminėti, kur esate kalbėję ir antrašą draugystės, kuri kvietė kalbėti.

Kurie jaučiasi galinčiais užimti mokytojaus vietą, taipgi malonės priduoti savo antrašą su kvalifikacija, kaip įgijote mokslą apie ukėsystę ir higijeną.

Apsiimanti užimti viršminėtas vietas, malonės kuovei-

kiausiai išpildyti reikalavimus, nes darbas turi but tuojaus pradėtas.

J. Krūmas.

Dėlei VI-to Susivažiavimo 1911 m.

Kadangi apie VI-tą LSS. susivažiavimą jau eina referendumas ir apkalbėjimai «Kovos» špaltos adaros, tad mes 14-tos kuopos susirinkime, 2 d. Rugsėjo visapusiškai apsvars tą išradom naudingiausiai taip:

1) Kad VI-tas susivažiavimas įvyktų Newark N. J. a) Kad ši vieta yra beveik centras rytinėse lietuvių kolonijose, kur daugiausiai LSS. kuopų randasi, tokiu būdu daug daugiau galės delegatų suvažiuoti, nes nebus perdidelės lėšos, išskiriant Chicagą ir keletą aplinkinių kuopų. b) Minėta vieta randasi vienokiame atstume tarpe Philadelphijos ir New Yorko, kur Sąjungos centraliniai komitetai randasi, kaip tai: Centro sekr., Pild. kom. sekr. (New Yorke); Adm. Redak. ir S.T.K. komisija (Philadelphijoje), kurie į susivažiavimą neatbutinai turi pributi, o lėšas apmokėti iš S-gos izdo. Į Newark, N. J. visiems arti, tokiu būdu S-gos izde užsiliks keletas desėtkų dolerių, kuriuos reiktų be naudos išmokėti, laikant susivažiavimą kitur. c) Tenai buvo I-mas susivažiavimas kada sąjunga buvo maziutė, bet išbujojo į milžinišką, gal ir šis bus toks pasekmingas. Tokiu būdu Newark, N. J. laikant susivažiavimą, galime tikėtis skaitlingesnį, naudingesnį ir pigesnį.

Nors parankiausia suvažiuojimas laikyt pradžioje rudens, bet kad prie dabartinių dalykų sąjungos stovio, taip ilgai traukt negalima, tad įnešam, kad VI-tas susivažiavimas įvyktų, antroj pusėj Kovo, ar pirmoj pusėj Balandžio, nes pirmiaus prisirengt, vargiai galima suspėti.

Laikas kitų kuopų paduotas, daug yra neparankesnis, Gegužio pabaigoj, parastai jau vis buna šilta, o po susivažiavimo, kada delegatai pargrįž su raportais, mažuma narių lankosi į susirinkimus, silpnesnėse kuopose visai susirinkimai buna pertraukiami. Tokiu būdu iš susivažiavimo naudingų nuotarimų, niekas nebuna nuveikta dėlei vasaros karščių. Pirmos dienos Liepo, visai neparankios—perkaštos.

LSS. 14-tos kuopos Sekr. K. Mikolaitis.

Valparaiso Mokykla.

Valparaiso mokykla, kaip jau žinote, tapo lietuviška apšvietos versme todėl, kad į minėtą mokyklą galima įstoti mokintis su mažu mokslu arba ir be jo, nes čia randasi speciališkas mokytojas, kuris svetimkalbius nevien tik mokina anglišką kalbą, bet ir prirenkia prie augštesnio mokslo kursų.

Čia paranku mažpinigiems mokintis todėl, kad galima mokintis užsidirbant valgį arba kambarį; netekus pinigų, galima užsidirbti ir vėl mokintis, ką daugumas lietuvių ir daro. Žinoma, vargas, sunku ir reikia didelės energijos. Daugumas vaikinių nepakelia tą našta, bet kurie moka per-

galėt savo silpnybes, tie jaučiasi savistoviais, tvirtais vyrais, (mat puslėtas delnas ne su almužnomis burną peni, bet su prakaito «nektarai») ir mokslą atsiekia beturčiais budami.

Verta priminti ir tai, kad mokslo sistema yra demokratiška. Mokiniai turi pilną valią mokintis tai, kas jam reikalinga ir ką jis nori. Jei kartais nėra tokios klesos, mokiniai (apie desėtkas susirenka) reikalauja, tuojaus administracija paskiria kambarį, laiką ir mokytoją, kad užganėdinti mokinius. Rods, šiuom mokykla nieko nepralošia, bet nauda apturi, bet kitos mokyklos ir to nepadaro.

Svarbiausia lietuviams bus tas, kad nuo mokslainės administracijos yra apmokamas lietuviškas mokytojas, kuris vien lietuvius temokina lietuviškos gramatikos, sintakso ir kartais, literatūros. Prie to, kurie vaikinai pirma, nesigailėdami savo triuso bei brangaus laiko, prasilavinio lietuviškos istorijos žinystoj, naujokus mokina lietuvišką istoriją.

Apart įvairių draugovių, mokiniai turi abėną literatišką draugovę, kurios susirinkimai buva kas savaitė ir turinti norą vaikinai ir merginos (gaila, kad merginų randasi viena ar dvi) lavinasi kalbėt, eiles deklemuoti ir referatus skaityti.

Draugai ir draugės, tautiečiai ir tautietės, matote iš šio trumpo paaiškinimo, kad yra verta lankyti Valparaiso mokyklą, nes čia visapusiškai galima išsilavint, turint energiją bei norą, kad lavinties.

Apie mokslo naudą, kokią mokslas suteikia, kaip pavieniai ypatai, taip ir visuomenei, manau nėra reikalo aiškinti, nes jūs esate patįs patyrę tai gana gerai. Taigi, vaikinai ir merginos, turintieji palinkimą bei energiją, kad tapti laimingesniais per mokslą, kviečiu visus prie mūsų burelio, idant besilavinant podraug apturėtume sau naudą.

Kurie reikalaustie smulkesnių paaiškinimų, teiksitės kreipties prie mūsų, o mes su prielankumu jums patarnausime. Rašydami su užklaimais, malonėkite įdėti dvi centinį krasos ženklelį. Adresuokite:

Lithuanian Library, 751 Cyrus St. Valparaiso, Ind.
Arba:— J.J. Smailis, 254 Locust St. Valparaiso, Ind.

Mokslo laikas prasidėjo 20 d. Rugsėjo 1910 m.

Mokinys.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, nepersviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas. Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokiamų. Žinios iš darbiniaukų gyvenimo visados bus patalpintos.

SO. BOSTON, MASS. Dr-tė D.L.K. Vytauto parengė prakalbas, kurios atsi buvo 6 d. Rugsėjo; kalbėjo Dr. J. Šliupas ir F.J. Bagočius. Kelios mintys iš J. Šliupo kalbos:

«Pirmi iš baltveidžių lietuviai, persikeldami nuo Balkanų pusės į Europą, atgabeno su savimi ir civilizaciją, kuri senovėje buvo dar barbariška. Tarpe gerųjų pasių, pas lietuvius užsiliko ir blogi papročiai— tarpe savo genčių nesilaikė

sutikimo, o taipgi ir girtuokliavo. Narsiai kovojo. Pergalėjo kriziokus ties Grunvaldu, patrempė jų zokoną. Ir tuomi prigelbėjo Europai paskleisti mokslus.

Perbėgęs svarbiausius nuotikius lietuvių istorijos, prisiiminė apie šiandieninį bėgį.

«Nelygus turtų padalinimas, skriaudžia darbininkų luomą, bet toji uoliai turi kovoti, idant pagerinti savo buvį. Gal socializmas dar ir negreitai įvyks, gal jis bus kitokioj formoj, negu mes dabar jį persistatom, bet turės ateiti gadynė, maždaug lygaus turto padalinimo. Nereikia griauti ir daužyti dirbtuvių su mašinomis, jos palengvina darbą. Kapitalas reikalingas; ne technikoje su kapitalu piktas slepiasi, bet netikusiam padalinime.

Darbininkų klesa turi organizuotis, spiestis į kruvą ir kovoti už geresnę ateitį. Datyrę ant savo pečių rusų jungą ir atkeliavę į šią laisvą šalį, turime budėti, idant nepakryptų ir šis kraštas į tą sriovę; tapkime ukėšais šios šalies, o tapę ukėšais, turime balsuoti už tam tikrą darbininkų partiją. Mes tuime geisti laimės čia ant žemės; palikime dangų tiems, kurie jo trokšta, lai jie eina. Išblaškykime protą skandinavičius ukus; neklausykime organizuoto tikėjimo, užlaikykime proto ir širdies tikėjimą. Griebkimės pažangių raštų skaityti, skaitykime viską.

Bukite tokiais, kviečia kalbėtojas, kaip bitelė, šokinėdama nuo vienos kvietkos ant kitos, trisia. Neprivalome už miršti ir moterei teisių lygybę, emancipaciją ir tt.. Antras kalbėjo F. J. Bagočius.

B.

MERIDEN, CONN. Rugsėjo 5 dieną čion buvo laikoma prelekcija drg. E. V. Debs'o, temoje «Socializmas ir gyvenimo pasekmės».

Žmonių buvo apie 600 ypatų, nežiurint, kad įžanga buvo 25 c. ypatai, už tą pačią įžangą buvo prenumeruojama laikraštis «Appeal to Reason» ant 40 savaičių. Kalbėtoją patiko publika karštu entuzijazmu ir sveikinimu garsu dėlnu plojimu. Kalba tęsėsi dvi valandi.

Kalbėtojas nurodė teoriją socializmo, nurodė labai aiškiai šių dienų Republikonų gspadoriavimą ir aiškiai perstatė jų visas blogas puses, nurodydamas kelią, kuriuom eidami darbininkai gali nuo to visko prasilenkti. Kalbėtojai kalbant, publika plojo delnais ir šaukė: «mes geidaujame jums turėti Suv. Valst. prezidentus!»...

Reikia pastebėti, kad čia žmonės ne labai lankanti prelekcijas, bet ant drg. Debs'o, prisirinko arti pilna svetainė, ir jis savo širdinga, aiškia ir simpatiška kalba, paliko įspudį kiekvieno širdyje.

Rugsėjo 6 dieną čion išėjo ant streikų, brangių sriklių išdirbėjai skaitliuje 200, bet kiek girdėti, tai žada išeiti da 3 dirbtuvės, iš ko susidarys apie 500 streikuojančių darbininkų.

Reikalauja peipazinimo unijos ir 55 valandų darbo į savaitę, o mokesį gauti už 60 valandų. Streikes verta laimėti, nes visi amatninkai darbininkai yra unijistais.

Tarp lietuvių nesigirdi jokio progresyviško veikimo, čia

jų mažas skaitlius yra, todėl dar mažai veikėjų dėl labo žmonijos randasi, o prie tam dar trukdo girtuoklystė ir kaziravimas, kas užima vietą ir laiką apšvietai. Žmonelės susipras-kim!...

K. Liutkus.

SCRANTON, PA. Anglių kasyklos pradėjo dirbti pilną laiką — po 9 valandas, ale kad labai sunkūs darbai; anglis visur kieta ir žema, sunku uždirbti ir ant pragyvenimo.

Net ir smuklininkai iškišę galvas po duris dairosi ar nepamatys kokį žmogelį einant su keleis skatikais.

Rugpjūčio 23 dieną apšvedė J. Šunskis su p. U. Virbikiute, iš So, Boston Mass. Parvažiavę į Scrantoną, 27 d. Rugs., pasiprašė keletą svečių kaipo ant atminties vestuvių, svečiams besišnekučiuojant apie sunkų darbininkų padėjimą, drg. A. Grybas ant atminimo vestuvių įnešė, kad paaukauti nors po keliatą centų ant tautiškai darbininkiškių reikalų. Visi svečiai sutiko ir suaukavo pagal savo išteklį \$3 oo. Aukavo šios ypatos:

J. Trumpaitis 52 c. K. Jenušaitis ir A. Balickas — po 50c. M. Šalna 30 c.; A. Grybas ir Ona Šalnaitienė — po 25 c.; kiti po mažiau, viso labo sumetė aukų \$3 oo. Pinigus paskyrėm pusiau: \$1.50 «Aušros Draugystei» ir perduota Dr. J. Šliupui. Atėmus 5c. lėšų, \$1 45 pasiūsta «Koves» rėdystėn ant išleidimo «Revoliucijos Dainų» knygos. Visiems aukavusiems širdingai ačiū, ir jaunvedžiams linkėtina laimingo gyvenimo.

M. S.

SAJUNGOS REIKALAI.

L.S.S. Centro Sekretoriaus Pranešimai.

307) Ant 131 kp. pabarimo, kad Cent. Sekr. netėmijās į kuopų sekretorių antrašų mainymą ir jų kuopai siuntinėjās dalykus ant jau seniai netinkančio antrašo, paaiškinta — kad nesusipratimai linkui antrašų bus tik tada išvengta, jei pačios kuopos praneš apie antrašų mainymą visada, kaip Adm-jai taip C. Sekretoriui.

308) 8-gos Archinan prisiūsta P.K.-to tarimas linkui išrinkimo P.K.-to sekretoriaus. Dalykas lieka nepagarsinta organe, nes apeina vien tik P.K.tą.

309) Sulyg P.K.-to nutarimo (kuris dar nepagarsintas organe), pareikalauta Adm-jos, idant priduoūt pilną apyskaitą, kiek prekiuos atspauzdinimas knygos «Mot. ir Soc.».

310) 1-mos kuopos pareikalavimas, idant drg. A. Bernotas būtų užtvirtintas STK. K-joje, pasiūsta V.K.-tui.

311) Gavus paaiškinimą nuo drg. J. Griniaus, kad ta literatūra, apie kurią teiraujasi P.K.-tas, 1906-8 metais pirkęs dėl LSS. nuo LSDP. ir apmokėjęs jai pagal padarytą sutartį — užklausta sulyg P.K.-to nutarimo (kuris patilps tik tuomet, kada dalykas bus galūtinai užbaigtas), LSDP-ją paaiškinimo.

N.Y. City 15, IX, 10.

LSS. Centro sekr. Aug. Purvis

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 57.

Man būvant Administracijoje drg. Grinius pridavė man įnešimą P.K.-tui, klausime prekės knygos «Mot. ir Soc.» Nors ir sulyg P.K.-to taisyklės, tai viskas į P.K.-tą turi eiti per Centro Sek-

retorių,

E. Pittsb

Prit

Baltimo

Bak

kokių in

dabotoja

New Yor

Tok

imtas į a

New

Cent

dėtą man

sakė apm

dėl kreip

P.K-

važiavim

leidimo.

riu reikal

Tą \$.

toliaus, p

kalingum

jungos iš

Meriden,

Nuta

susivažia

tratoriū,

lę be kom

kiaus bizn

lykais be

New Yorl

E. Pittsb

Baltimore

New

Centro Va

Kadar

dan į laik

kio antraš

gaunu rug

(To laiško

džian kelis

sakymo, o l

Valdybą, ir

prašyti pri

Philadelphi

Nutari

dėlei kokiu

ant toliaus

mų nuo ku

N.Y. City,

East Pittsb

Baltimore, l

New Y

ai veikėjų dėl labo žmogirtuoklystė ir kazirvai. Žmonelės susipra-

K. Liutkus.
yklos pradėjo dirbti pilnai sunkūs darbai; angir ant pragyvenimo. pro duris dairosi ar es skatikais.

šunskis su p. U. Virbio
avę į Scrantona, 27 d.
ant atminties vestuvių
q darbininkų padėjimą
q įnešė, kad pasukanti
bininkiškių reikalų. Vi
zo išteklių \$300. Au

ir A. Balickas—po 80c.
naitienė—po 25 c.; kiti
00. Pinigus paakyrim
ir perduota Dr. J. Šliu
«Kovos» rėdytėn at
. Visiems aukavusiu
na laimingo gyvenimo.
M. S.

IKALAI.

Pranešimai.

at. Sekr. netėmijęs į ku
pai siuntinėjęs dalyku
nta — kad nesusipratė
ei pačios kuopos pama
jai taip C. Sekretoriui.
to tarimas linkui šria
a nepagarsinta organo.

dar nepagarsintas org
į pilną apyskaita, kiet
oc.»

idant drg. A. Bernota
K-tui.
iriniaus, kad ta libe
metais pirkes dėl LSS
tą sutartį — užklausa
tuomet, kada dalyku
nimo.

bro sekr. Aug. Purvis

nas N 57.

inius pridavė man ju
st. ir Soc.» Nors ir su
uri eiti per Centro šli

retorių, vienok aš įnešu paimtį minimą dalyką ant apsvarstymo.
E.Pittsburg, Pa. 18 VIII 10. P.K-to Narys *B.K.Kondratavičius.*

Pritariu, kad minimas dalykas būtų priimtas į apsvarstymą.
Baltimore, Md. 24 VIII 10. P.K-to Narys *P.Griniaus.*

Balsuoju prieš P.K-to priėmimą, be svarbių priežasčių bent kokių įnešimų, priduočiau neoficiališkų keliu, jog P.K-tas kaipo dabotojas ir rodytojas S-gos tvarkos, turėtų pats jos prisilaikyti.
New York City 29 VIII, 10. P.K-to Narys *M.M.Račiūtė.*

Tokiu būdu minimas įnešimas su 2 balsais prieš 1 b. tapo priimtas į apsvarstymą.

New York, 21, IX, 10.

L. S. S. Centro sekretorius *Aug. Purvis.*

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 58.

Centro Sekretoriui:— Malonėsite priduoti P.K-tui čion pridėtą mano reikalavimą. Reikalavau Administratoriaus, bet atsiskakė apmokėti man tą skolą be tam-tikro komiteto paliepimo, todėl kreipiuosiu į komitetą. *K.Liutkus.*

P.K-tui: Kaip žinote draugai iš pasiaiškinimo V-tame susivažiavime, tai aš buvau 1908m. paskolinęs \$20 dėl Rev. Dainų išleidimo. Laukiau gana ilgai, bet dabar aplinkybių priverstas turiau reikalauti sugrąžinimo minėtų \$20.

Tą \$100 (šimtą) dolerių, ką paskolinau 1907m. palieku ant toliaus, patardamas ir kitiems draugams, kuriems nėr būtino reikalingumo palikti ir nereikalauti tuom tarpu savo pinigų, nes Sąjungos išdas ir taip tuščias.

Meriden, Conn. 21 VIII 10.

K.Liutkus.

Nutariame: 1) Kad apmokėti tą \$20 (kaip buvo nutarta V-e susivažiavime) iš «Rev. Dainų Fondo». 2) Patėmyti Administratoriui, kad jis neprivalo atsakinėti, jog negalys apmokėti skolą be komiteto paliepimo, nes dėlei to yra Adm-riumi, kad visokius bizniškų reikalus vesti, o ne klapatyti komitetus tokiais dalykais be ypatingo reikalo.

New York, N.Y., 29 VIII, 10. } LSS P. K-tas { *M. M. Račiūtė,*
E. Pittsburg, Pa. 1, IX, 10. } { *B. K. Kondratavičius*
Baltimore, Md. 6, IX, 10. } { *P. Grinius*

New York City, 21, IX, '10.

LSS. Centro Sekr. *Aug. Purvis.*

Pildančiojo Komiteto Tarimas No.59.

Centro Valdybai.

Kadangi kuopoms reikalaujant čarterių aš juos visada išpildau į laiką ir pasiunčiu dėl pasirašymo Čarterio Komisijai V.Šliakio antrašu, kaip to matote iš čion priduoto 38 kp. laiško (To laiško netalpinu. *A.Purvis.*), jog jos čarterių neaplaiko. Bandžiau kelis kartus rašyti drg. V.Šliakiui, ant to negavau jokio atsakymo, o kuopos čarterių visgi negauna. Todėl kreipiuosiu į C. Valdybą, idant atrastų būdus, kokiais galėtų minėtą komisiją prašyti prie veikimo, idant atliktų jai pavestą darbą.

Philadelphia, Pa. 25 VIII 10. Draugiškai *J.Griniaus.*

Nutariame, kad C.Sekretorius užklaustų Čarterio Komisijos, dėlei kokių priežasčių neatlieka jai pavestą darbą ir ar apsiima ant toliaus pildyti savo pareigą atsakančiai, idant nebūtų rugojimų nuo kuopų.

N.Y.City, 5, IX, '10.

East Pittsburg, Pa., 9 IX, 10 } L.S.S. P.K-as { *M.M.Račiūtė*
Baltimore, Md. 16, IX, '10. } { *B.K.Kondratavičius*
 } { *P. Grinius*

New York City 22 IX, 10.

LSS. Centro Sekretorius *A.Purvis.*

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 48.

Centro Valdybai:—

Gerbiamieji: Šiuomi pranešu sutarimą linkui pirkimo rankraščio «Mot. ir Soc.» su V.K.Račkaucku, kuris štai jo originališkame laiške skamba sekančiai: «Mano originalinis raštelis sulyg išlygų už «Mot. ir Soc.» yra ir turi būt Sąjungos Archive. Jei Jūsų žiniai tas reikalinga, tai štai jos, tos išlygos: \$120 pinigais ir 200 egzempliorių tos pat knygos, kaip išeis iš spaudos. Tai ir viskas. V.K.Račkauckas».

Žemiau pasirašiusieji liudijame, jog nuo originalo nuorašas teisingas žodis į žodį.

«Kovos» Adm. per *J.Griniaus.*

V.Jakščiū, A.Bernotas.

Phila., Pa. 22 VIII 10.

1) Kadangi iki šiam laikui už legališką sutartį tarpe LS. Sąjungos ir V.K.Račkaucko nupirkime rankraščio—vertimo «Mot. ir Soc.» buvo skaitoma ta, kokią priėmė V.K-tas ir viešai apskelbė organe (žr. V.K. Krivulė 3, «Kovos» N31, 08m.), bet

2) Kadangi sulyg drg. J.Griniaus pranešimo Centro K-tų konferencijoje, tai yra vėliaus kita sutartis padaryta su V.K.Račkaucku viršminėtame dalyke, per ką nupuola pirmesnėji V.K-to sutartis, ir

3) Kadangi tos V.K.Račkaucko vėlesniai pridutos išlygos yra tik vieninteliu legališku dokumentu, ant kurio mes galime pamatuoti savo tiesas išleidimo to rankraščio (per ką Sąjungos Archive turėtų rasti patsai originalas tų išlygų), ir

4) Kadangi čion pridutoje išlygų kopijoje nėra pažymėta nė data išrašymo tų išlygų, per ką jos neturi jokios juridiškos vertės, nes negalima darodyti, jog jos yra vėlesnės už V.K-to priimtasias, todėl imant į atydą visą augščiau pasakytą —

Nutariame, kad tos vėlesnės V.K.Račkaucko išlygos būtų pridutos P.K-tui *originale*; P.K-tas vėliaus perduos jas į S-gos Archivą.

New York City, 5, IX, 10.

East Pittsburg, Pa., 7, IX, '10 } LSS P.K-tas { *M.M.Račiūtė*
Baltimore, Md., 16, IX, 10. } { *B.K.Kondratavičius*
 } { *P.Griniaus*

L.S.S.Centro Sekretorius *Aug. Purvis.*

N.Y.City, 22, IX, '10.

L. S. S. Finansu Apyskaitos.

Liepos ir Rugpjūčio Mėnesiai, 1910 m.

INPLAUKOS

Mėnesinių mokesčių už du mėn.:

Kuopos Įmokėjo	Kuopos Įmokėjo	Kuopos Įmokėjo
1 11.20	51 4.00	114 2.40
3 3.80	52 2.20	115 5.80
4 8.60	54 3.80	117 15.00
5 8.40	55 7.20	119 3.40
7 9.60	58 6.40	121 3:15
8 1.20	59 5.20	123 2.40
9 6.60	60 17.40	124 3.60
11 10.20	61 3.00	126 2.40
14 13.20	65 3.60	132 5.80
15 6.40	67 4.80	133 3.40
17 18.40	71 4.60	134 4.00
18 4.60	79 2.40	136 4.10
19 6.40	81 14.60	137 21.60
25 3.40	84 4.40	139 7.00
28 1.00	87 2.80	140 1.00

29	3.40	88	6.00	142	2.00
34	9.20	89	9.20	143	1.40
35	1.60	90	2.20	144	3.20
36	3.60	91	2.60	145	3.60
37	6.00	95	2.40	147	8.40
38	6.00	97	1.00	148	1.40
41	5.50	99	1.00	149	2.60
42	1.60	101	2.80	150	1.80
45	3.60	105	4.40	151	4.10
46	8.45	106	4.80	152	1.50
				153	1.00

401.10

Pavienių sąnarių mokesys.

J.N-kas New York 3.00; J.Jezavitas, St. Miliauckas, S. Aušura, A.P.Martonis, B.Normantas — po 2.00; M.G.Paukščiūtė, Ch. Standard, K.Juopavičius, F.Šugžda, J.Skinderis — po 1.00; J.Januškevičius 1.60. Viso 19.60

Prenumerata «Kovos».

M.Dagilius 2.03, A.Žvirblis, Liet, Apšv. Kliubas, J.A. B-kas, J.Matulaitis, B.Augeil, P.Palokas, Liet. Sūnų Dr-tė — po 2.00; V.Šinkevičius 1.95; J.Varekojis, J.Tamulionis, Joseph Orlov, O.Kudzma, K.Ignotas, L.Noreika, Jos. Shimbels, M.Plukas, K.Jakštys, J.Petrikas, A.Borkey, J.Babilius — po 1.00; J.Unguraitis, A.Valentinas — po 75c.; A.Šveistris 50c; J.Jakimavičius 25c. Viso 32.23

Prenumerata «Motėris ir Socijalizmas».

29 kuopa 5.50; B.Tabaras, V.Demikis, A.Butautas, A.Jozukevičius, Nap. Januška, Just. Burokas, E.Grybiutė, Agata Grybiutė, K.Stankevičia, J.Vinkleris, 69 kuopa, S.Brundza, Marijona Pundis, 139 kuopa, Wm. Drigot, J.Markus, A.Alkimavičia, K.Juozapavičius, J.R.Pilackas, Julius Gričinas, P.Zaleckas, A.Babilius, Al. Gaškauckas, J.Alaburda, J.Čiudinai, J.Ališauckas, V.Krantauckas, Marė Ramanauckienė — po 1.00. Viso 33.50

Prenumerata «Revol. Dainų».

M.G.Paukščiūtė, S.Danilavičius, J.Shimbels — po 1.00, J. Byla, Nap. Januška, St. Vasiliauckas, Ant. Žalys, F.Vaidziulis po 50c. Viso 6.00

Mašinių Fondas.

J.B.Smelstorius paskolino 70.00; Alek. Butautas 1.00; J.Skinderis 50c. Viso 71.50

Ivairių Iplaukų.

Už randą 33.00, už gazą 9.20, už laivakortes 1.00, pinigų mainymas 60c, pinigų siuntimas 33c. Viso 44.13

SUTRAUKA IPLAUKŲ

Buvo išde	\$606.37
Mėnesinių duoklių	\$401.10
Pavienių sąnarių mėnesinių duoklių	19.60
Prenumeratų «Kovos»	32.23
Už apgarsinimus	78.40
Už literatūrą	109.05
Už pašalinius darbus	44.40
Ivairių iplaukų	44.13
Pavieniai «Kovos» numerai	16.80
Pre. «Rev. Dainoms»	6.00
Čarteriai (kp.: 124 ir 137)	2.00
Prenum. «Mot. ir Soc.»	33.50
Lit. Fondas J.G.	1.00
Mašinių Fondas	71.50

Išviso 1466.08

IŠLAIDOS.**UŽ DU MĖNESIU.***«Kovos» išlaidos.*

Statymas 198,31; popiera 96,00; spauda 91,94; pačtas ir nuvežiojimai 39,14; klišė 1.25. Viso 426.64

Namų išlaidos.

Randa 70,00; Gazas 9,30; Electra 4,30; telefonas (3 mėn.) 12.50; rankšluoščiai ir jų plovimas (12 mėn.) 8.00, liampos 2.10. Viso 106.20

Pašalinių darbų išlaidos.

Statymas 36.40, popiera 10.91; drateliai siuvimui 1.80. spauda ir lankstymas 25.10, atram. 4.00, audimas 1.50. Viso 79.71

Literatūros pirka.

Nuo A.Olszewskio 13.07; nuo J.J.Pauščio 2.15; soc. ženklieliai 24.52. Viso 39.74

Visoki išdavimai.

Rašalas 65c., policistui (už namų sergėjimą) 1.00, žodynas 2.00, potašius 10c; pelenų išvežimas 1.25, benzinas 54c, laikraščiai 1.82, važinėjimai 2.22, atviri laiškėliai 1.00, klizai 20c, 4 knygų apdarymas 1.70, paišeliai 40c, spalvuoti paišeltai 15c, plunksnos 80c, koteliai 15c. Viso 13.98

Spaustuvės įrankių.

Ženklieliai, blėkutės 1.60, akmeninis stolas 12.25, špaltos 1.40; cabinet & furniture 1.50; sliding stand 4.00; kiti įrankiai 2.07, skaitlinės 89c, borderiai 3.00, šepetys prie benzino 40c. Viso 27.11

LSS. knygų išleidimas.

Statymas 30.90; popiera 19.20. spauda ir lankstymas 15.20. Viso 65.30

SĄTRAUKA IŠLAIDŲ.

Kovos išlaidų	426.64
Algų Redaktoriui ir Administratoriui	210.00
Namų išlaidos	106.20
Pašalinių darbų išlaidos	79.71
Literatūros pirka ir ženkli.	39.74
LSS. Knygų išleidimas	65.30
Visokių išdavimų	13.98
Spaustuvės įrankių	27.11
Krasos ženklieliai ir expresai	22.27
Redaktoriui užvilktą algą (7 mėn.)	70.00
P.Berukštis, paskola	25.00
C.Sekr. išlaidų [už Liepos]	7.44
J.O.Širvydas, išlaidos L.K-to	2.00
„ „ skola	61.02

Viso kartu 1156.41

Iplaukė - - - - - \$1466.68

Išėjo - - - - - 1156.41

Lieka - - - - - 309.67

J. Grinius, Administratorius.

J.B.Smelstorius, Red.

Paiškinimas. Kadangi Turtų Kont. Komisiją dėlei nežinomų priežasčių nebuvo galima prisišaukti, nors buvo kviečiami per laiškus ir ypatingai, o atskaitų talpinimą, jau taip užvilktą, atidėt ant toliaus negalima. Todėl atskaitas pertikrinau drauge su drg. J. B.Smelstorium ir jo parašas liudija teisingumą jų.

«Kovos» Adm.

Klaidų atitaisymas.

Massachusetts valstijos rajono konf. protokole, kur yra pasakyta II-me paragrafe: Skolą esančią VI rajono Mass. valst. \$9.85, turi būti taip:

Skolą esančią VI rajono Mass. valst. \$29.85, padalint proporcingaiškai skaitliui narių.

J. Undzius.

Atsišaukimas.

Draugai ir draugės! Būdamas blogiausiam padėjime, šaukiu jus prie jūsų, meldamas susimylėjimo: esmiu netekęs sveikatos, didžiai suspaustas vidurių liga, kankinuos jau septyni mėnesiai; tris mėnesius gulėjau ligonbuty, dvi operacijas, pirmą ant ausies ir gerklių, antrą dešiniaj šonui; dabar gydytojai pripažįsta, kad pradėjo plūnciai vyst. Taigi broliai ir seseris, paaukaukit dėl manęs nelaimingo nors po 5c. Esmiu 21 metų amžiaus, labai nenoričiau dar skirtis su šiuo pasauliu, o duonos dėl savęs da negreit galėsiu užsidirbt, nes dar neseniai iš ligonbučio išėjau. Taigi jūs broliai ir seseris, kurie atjauniat kito nelaimę, susimylėkite ant alkano ir verkiančio nelaimingo jauno darbininko. Aukus meldžiu siųst ant šio antrašo:

Mat. Kirtiklis, 38 Sheldon st., Hartford, Conn.

Pranešimas.

Pranešu Chicagos Suvienytų LSS. kuopoms, kad visų kuopų sekretoriai pasirūpintų sušaukti kuopų susirinkimus, kaip tai: 4-to, 22-ros, 37-tos, 81-mos, 123-čios, 138-tos ir 137-tos. Ir, kad minėtuose susirinkimuose būtų nutarta, kada ir kelis sykius iki 1 dienos Gegužio 11 m. bus rengiamos prakalbos, prelekcijos ir balia. Žinoma nepamirštant kokiame mėnesyje ir dienoj.

Minėtos nutarimus teiksītės prisiųsti naujai išrinktam sekretoriui, Chicagos suvienytų LSS. kuopų drg. J. Gailiunui, kuris apdirbęs maršrūtą, dėlei visos žiemos agitacijos darbo, perduos prakalbų ir prelekcijų rengimo komisijai. Taipgi ir pasiųs kiekvienos iš viršminėtų kuopų sekretoriams. Sekretoriai praneš kuopų susirinkimuose nariams, kada ir kur bus rengiamos prakalbos, prelekcijos ir t. t.

Tokiu būdu prašalinsime nesusipratimus iš savo tarpo; palengvįsime prakalbų rengimo Komisijai darbą, kuri galės išanksto pranešti kalbėtojams ir prelegantams, kur ir kokios kuopos skyriuje bus rengiamos prakalbos. Nutarimus siųskite sekančiu antrašu:

J. Gailiunas. 270 So. Clark St. room 35 Chicago, Ill.
N.A. Vilimaitis.

Pranešimas.

Pranešu LSS. 151-mos kuopos draugams, kad mėnesinis susirinkimas atsibus 2 d. Spalio. Taipogi ir sekanti susirinkimai pirmam nenėdienį kiekvieno mėnesio, 1-mą val. po pietų. Halėje 939—4-th Ave. New Kensington, Pa.

Malonėkite draugai visi susirinkti, nes yra svarbių klausimų kuopos reikaluose, o ypatingai sąjungos reikaluose yra daug pakeltų klausimų, ką reikia apkalbėti ir nutarti.

Org. J. Barzauckas.

Pranešimas LSS. 134 kp. draugams.

Šiuomi pranešu visiems viršminėtos kuopos draugams, jog mėnesinis susirinkimas atsibus nedėloj 2 d. Spalio, Svetainėj suomų (finų) socialistų ant Foster ir kansas Lioghton St. Fitchburg, Mass. Susirinkimas pasidės 1-mą val. po pietų. Taigi malonėkite visi draugai atsilankyti ir naujų draugų atsivesti.

Sek. V.J. Pšalgauskas.

Gerą vietą —

Gali gauti jauni valkinai ar merginos, kurie geidžia savo gyvenimą pagerinti, tarnauti prie geležinkelių arba prie bevielinio telegrafo. Nuo laiko, kaip pradeda būti įvedami 8 valandų darbo dienos įstatymai ir nuo laiko, kaip bevielinis telegrafas visur pradeda būt vartojamas, visados stokuoja apie 10.000 telegrafistų. Prie tų darbų pradedantiems moka nuo \$70 iki \$90 mėnesiui. Męs veikiame po priežiūra Telegrafo urėdininkų ir visi pabaigusieji pas mus yra užtikrinti, kad gaus vietas. Kad gauti artesnes žinias rašykite artimiausiam institutui nuo jūs. **National Telegraph Institute**, Cincinnati, O., Philadelphia, Pa., Memphis, Tenn., Columbia, S.C., Davenport, Ia., Portland, Ore.

Reikalauja Agentų.

Pardavinėjimui labai gražių paveikslėlių, laiškams popierui ir tt. Stainelė užgimimo Kristaus, pavidale altorėlio, pargabenti iš Belgijos, labai tinkanti dovanoms ant Kalėdų prisiųst į Lietuvą giminėm ar pažįstamiem. Parsiduoda 1-nas po 15c ir po 25c, pagal didumą. Norintieji pamatyt tuos puikius altorėlius (stainelę), malonėkite prisiųst pačto markėm 25c, nurodydami savo tikrą antrašą, užtai prisiųsiu ant prabos visų gatunkų po vieną.

Su gražiais paveikslėliais ir šilkinėmis kvietkoms, ant Kalėdų, išdabūta visokioms ir žvaigždėm, Jezusuks guli ant šieno ir kitoki, 2 lakštai už 25c.

Laiškams popieros prastesnio gatunko 12 už 25c.

BIBLIJA, teeti visas Šventas raštas, seno ir naujo testamento, lietuviškoj kalboj, lotyniškoms raidėm, spausta Berlyne 1908m. psi. 848 ir 279, viso 1129 pal. Prekė \$2.00.

Agentams duodam didelį nuosimtį nuo visokių tavorų. Adresuokit:

K.J. Intas, P.O. Box 1724

New York, N.Y.

Labai smagu skaityt «BALTRAMIEJAUS NAKTIS».

Šitoje knygoje atrasi daugiau juokų nekulp dešimtyje juokdarlinguose laikraštinuose per 10 metų, daugiau patiekos ne kaip išgeriant 10 bačių alaus, daugiau gerų rodų, persergėjimų, ne kaip visuose senmergių, gyvenadžių ir davatkų lelstuose ir daugiau smagaus pakutenimo, ne kaip per rugpjūtę ant šalinių vakare klerikai su merginoms ir tt. Jeigu neturi tos knygos, tai nelauk ne mėnesio, ne dienos, bet tuojau pasiuskie 75c, o apturesi, adresuojant:

J. Naujokas,

120 Grand str., Brooklyn, N.Y.

Apturęjęs tą knygą tuojau patogiai atsiesek ir skaitydamas ją turesi daugiau džiaugsmo, ne kaip už 75 dol. radęs, daugiau karščio, negu klebonas nuo davatkos.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerlausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Draugai SKAITYKIT IR PLATINKIT „Kova“!

91,94; pačtas ir
Viso 426.64

efonas (3 mėn.)
) 8.00, Hampos
Viso 106.20

siuviniai 1.80.
as 1.50. Viso 79.71

2.15; soc. ženkl.
Viso 39.74

1) 1.00, žodynas
inas 54c, laik-
1.00, klifai 20c,
ti pašelčiai 15c,
Viso 13.98

12.25, špaltos
.00; kiti įran-
s prie benzino
Viso 27.11

skstymas 15.20.
Viso 66.30

.....426.64
.....210.00
.....106.20
.....79.71
.....39.74
.....65.30
.....13.98
.....27.11
.....22.27
.....70.00
.....25.00
.....7.44
.....2.00
.....61.02

o kartu 1156.41
- \$1466.68
- 1156.41
- 309.67

Administratorius.
elstoriūs, Red.

sija dėlei nežinomų
kviečiami per laik-
žvilktą, atidėt ant
drauge su drg. J.
q.

«Kovas» Adm.

Pirmutinis ir Seniausias Lietuvių **“DILGĖLĖS”** Juokų ir Satyros Laikraštis

Su juokdarliskais, originališkais paveikslais, einąs penktus metus (nuo 1906 m.) Per ketverius metus “DILGĖLĖS” telp bujojo, kad dvigubai pasistotino ir pasilgino, o dabar, ant penktų metų amžiaus, daugiau kaip dvigubai pasitankino: buvo mėnesinė, dabar—DVISAVAITINĖS, t.y. leidžiamos kas dvi nedėli. Telp padidėjusiose ir tankiose “DILGĖLĖS” telpa jau ne tik daugybė juokų, pajuokų ir paveikslų, bet ir viešųjų naujienų ir aprašymų iš politikos, gyvenimo, mokslo ir dailės. “DILGĖLĖS” užstoja skriaudžiamuosius, bet dilgina visų palkiojimus. Kalba visiems suprantama, nes dilgant ir nepikta. Prenumerata: metams 1 doleris (visas šalis, pusel metų 60c. Užrašyk tuojaus. Rašyk šiuo “D.” leidėjų adresu: :: :: :: :: :: :: ::

Baltrušaitis Bros. 2304 Fifth Avenue
PITTSBURG, :: PA

| Skaltytojus.

Gerbemieji! kurių prenumerata dar likosi neatnaujinta, malonėkite nevilkinti, bet prisijūsti užmokestį atnaujinimui idant nesu sitrukdytų laikraščio siuntinėjimas.

Kovos administracija.

Pranešimas.

Pranešu LSS. 137 kuopos draugams, kad surengėm šeštus ginčus, temoje: «Kas paliuosuos kudikius iš vergijos, ar socializmas, ar tautizmas», įvyks subatoj 1 d. Spalio. J.S. Nazelskio svietainėje, 263—115-th St. Kensington, Ill.

Po ginčų bus LSS. 137 kuopos susirinkimas. Kuopos draugai ir visi Kensingtono lietuviai kviečiami dalyvauti ant višminėtų ginčų.
Sek. V. Šileika.

LSS. 116 kuopos narių atydai.

Visi minėtos kuopos nariai, yra kviečiami susirinkiman, kuris atsibus 2 d. Spalio š. m. visiems žinomoje vietoje. Draugai visi neatbūtinai turi atsilankyti, kadangi yra taip draug neatidėtinų reikalų apsvarstymui, kad nieks neprivalo šio susirinkimo apleisti.

Žinote draugai, kad mūsų kuopoj nuo senokai gyvuoja nesutikimas, privalome jį koku nebūk būdu prašalinti. Katras iš narių negalėtų pribūti, privalo savo balsą perduoti kitam draugui už katrą nesutinkančių pusę jisai stovi.

Org. V. Naujokas.

Reikalingos mergaitės dėstyti pyragaičius (kėksus) į skryneles ir dirbti šaldinimo kambaryje.
J.S. Ivins' Sons CRACKER BAKFRY
625 N. Broad str. Philadelphia, Pa.

ŽEMAITES RAŠTAI

Antra pataisyta laida, leidžiama prenumeratos keliu.

Jei lietuvis, svetimą duoną bevalgydamas, užmirštų Lietuvą, jos žmones, jos buvį, sielvartus, linksmybes, bet bundančios sąmonės kurstomas, panoretų atgalvinti kudikystės vaizdelius, pasakyčiau jam: skaityk **Žemaites Raštus**.

Jei lietuvis, norjį išsitobulinti lietuvių kalboj, klaustų koku budu gali tai padaryti, atsakyčiau: skaityk **Žem. veikalus**.

Jau atėjo visi Žemaites raštai galutinai prirengti spaudai. Todėl, pasiskubinkit tuoj užsiprenumeruoti, nes kaip išeis iš spaudos, bus daug brangesni. Naudokitės iš progos!

Prenumerata dabar už visus raštus tik \$1.00.
A.Žymontas
318 Broadway, So. Boston, Mass

Keystone Phone Main 14—28.
Bell Phone Lombard 2506 A.

Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.

Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M.
Nuo 6 iki 8 vakare.

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Už apgarsinimus
neatsakow.

JAUNI VYRAI
SENI VYRAI
VIDURAMŽINI VYRAI

Vyrai kurie žada apsigyventi—vyrai ligoti—vyrai kurie budamė neprotinti dasileida perviršumą—vyrai nusilpnei, nerviški, sunaikinti ir kurie sulaukie amžio, katram negale pynlai nauduoti priimnuma gamtos.— **vysi tie vyrai tur pareikalauti viena iš tuo knygu.** Ta knyga pasakis keip vyrai sunaikin sava sveikata, keip jie igauna ligas ir kodiel jie netur apsigyventi budame tame padeime. Ta knyga teipgi pasakis suprantamoje kalboje keip vyrai kurie tur **Užnuodijima kraujo, arba syfill, Triperi, arba gonorrhoea, Nusilpnelma, Abelinna pragaišti špeku, Pragaišti gyvybes skytimo, Naktinius nubegimus, Rheumatizma, Organiškas ligas, Pylva, Kepenu, Puslės ir Inkštu ligas,** gali but galiutinai išgydyti sava nuomosė, privatnai ir slapta, su mažais kaštais.

Tukstančiai vyru atgava sava tobulą sveikatą, spēkas ir stiprumą per pagėlbą tuos knygos. Ji ira krautuvc žinios ir talpina šiam tykrus slaptibes, kurios vyras turi žinoti. Netrotikiet sava piningu mokiedami už prastus, bevertės, vaistus iki kolaik neperskaitisti šita knyga Ji pasakis kodiel jus kenteti ir keip galet galutinai išgydyti. Atmink, jog ta knyga yra duodama **VYSAI DYKAI.** Męs užmokam ir pačta. Išrašik aiškeie sava varda, pavarde ir adresą ant šio kupona ir išsiusk ji mums šendena.

50,000
KNYGU
DYKAI DIEL VYRU.

Kuponas dykai gautos knygos.

Siusk ji šendena.

DR. JOS. LISTER & CO.
L. 303, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: Aš esu užinteresuotas jūsu pasiulimui dykai siunstos knygos ir norėčiau, jog jus išsiustumet man vieną iš tuo knygu.

Vardas ir pavardė.....

Adresas

Stejtas